СУВ—ҒЎЗАНИНГ ҚОНИ

Пахтакор ўртоқ, ғўзани чанқатиб қўйманг, иссиққа олдирманг, ҳашаротга ем қилманг, бегона ўтга бостирманг ✻ Тупроқни қотириб қўйманг ✻ Ҳамма далаларда комплекс парваришни кучайтиринг!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши № 114 (13.070). 18 МАЙ 1965 йил СЕШАНБА Баҳоси 2 тийин.

ПЕШҚАДАМ ПИЛЛАЧИЛАР

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бу йил она-Ватанга 500 тонна пилла етказиб бериш мажбуриятини олган сурхондарёликларнинг иши авжида. Улар 10 минг 180 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан давлатга 50 килограммдан пилла сотиш учун курашни қизитиб юбордилар. Ҳар куни область бўйича тайёрлов пунктларига йиллик планнинг 4-5 проценти ёки 18-20 тонна пилла етказиб берилмоқда.

Жарқўрғон ва Термиз районларининг пиллачилари пешқадамлик қилмоқдалар. Бу районларда ҳозиргача йиллик планнинг учдан бир қисми миқдорида пилла тайёрланди. Жарқўрғон районидаги «Социализм» колхозининг пиллачилари 17 майгача пилла сотиш йиллик планини 80 процентдан ҳам ошириб бажардилар. Бу хўжалик кейинги бир кунда давлатга йиллик планнинг 25 проценти миқдорида пилла сотди. Шу райондаги «Меҳнат—роҳат» колхозининг аъзолари ҳам йиллик планни 70 процентдан ошириб адо этдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

Пахта далаларида

ШЎРЧИ. Гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган Киров номли колхоз аъзолари ғўза қатор ораларини биринчи ишлашни сифатли тугалладилар.

Н. Топбоев.

●

ХАТИРЧИ. А. Саидов, Э. Тўраев, О. Суяров ўртоқлар Ленин номли колхознинг машъал механизаторларидирлар. Ана шу фидокорлар кучи билан 1250 гектар ердаги ғўза сифатли культивациядан чиқарилди.

М. Расулов, Ф. Ҳусаинов.

●

ЕТТИСОЙ. Сирдарё область, Киров районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» совхозининг 3-бўлимида ғўза парвариши юқори суръат ва сифатли олиб борилаётир. Моҳир механизатор ўртоқ Ж. Эсонов кунига 5-6 гектар майдондаги ғўзани культивация қиляпти, озиқлантиряпти.

И. Худойбердиев.

●

ЯНГИҚЎРҒОН. «Ленинизм» колхози сувчилари пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар. Ж. Ботиров, И. Назаров, Т. Деҳқонов сингари миришкор сувчиларнинг ҳар бири кундалик топшириқни 1,5-2 баравар қилиб адо этмоқда.

Н. Ортиқалиев.

●

ПАСТДАРҒОМ. Ўртоқ О. Усмонов бошлиқ бригаданинг 110 гектар майдондаги биринчи парваришдан чиққан ғўзалари барқ уриб ўсмоқда. Гектаридан 25 центнердан хирмон кўтариш — «Коммунизм» колхозидаги мазкур бригада аъзоларининг аҳди.

Э. Турсунов.

●

БЕКОБОД. 3- «Далварзин» совхозининг ўртоқ Х. Бобоёров бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси далаларида чигит текис униб чиқди. Бригада аъзолари биринчи парваришни бошлаб юборишга ҳозирлик кўраётирлар.

М. Қўлдошев.

●

ЖИЗЗАХ. «Зарафшон» колхозининг ўртоқ М. Мамараҳимов бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил 135 гектар ернинг ҳар гектаридан 38 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга аҳд қилганлар. Асосий майдонларда чигит текис униб чиқди. Бригада аъзолари бугун-эрта ғўза парваришига киришадилар.

О. Очилов.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети рус тили ва адабиётини ўқитиш сифатини янада яхшилаш чоралари тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Қарорда айтиладики, умумий таълим мактабларида, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида рус тилини ўқитишни янада яхшилаш юзасидан республикада катта ишлар қилинди.

1960—1964 йиллар мобайнида ўзбек ва қорақалпоқ саккиз йиллик мактаблари учун рус тили ва адабиёти бўйича янги программалар, дарсликлар ва ўқиш китоблари нашр этилди, «Русский язык в узбекской школе» методик тўпламлари мунтазам равишда нашр қилинмоқда. Республика мактабларида ишлаётган рус тили ва адабиёти ўқитувчилари умумий сонининг ярмидан кўпроғи олий маълумотлидир. Миллий мактабларда рус тили ва адабиёти дарслари анча мазмундор ва қизиқарли бўлиб қолди. Ўқитувчи кадрларни тайёрлаш анча кенгайтирилди ва яхшиланди. Рус тили ва адабиёти республика педагогика институти очилди.

Шу билан бир қаторда республикадаги миллий мактабларда, олий ўқув юртларида, техникумлар ва билим юртларида рус тили ва адабиётини ўқитиш қўйилаётган талабларга ҳали жавоб бермаётир.

Рус тилини ўрганишни яхшилаш масалалари юзасидан республикалараро конференцияларнинг тавсияларини кўпгина ўқитувчилар бажармаётир. Ўқувчиларга оғзаки нутқ ва саводли ёзувнинг амалий малакаларини ўргатиш ўрнига улар ҳали ҳам грамматикани ўрганиш билан кўпроқ шуғулланмоқдалар. Ўқитишнинг шаблон, эскириб қолган методларини қўлланмоқдалар, илғор тажриба ва педагогика фанининг энг янги ютуқларидан ғоят кам фойдаланмоқдалар.

Республика Маориф министрлиги ва унинг маҳаллий органлари, мактабларнинг раҳбарлари рус тили ва адабиётини ўқитиш сифатини суст контрол қилмоқдалар, ўқитувчиларга етарли илмий-методик ёрдам кўрсатмаётирлар. Республика олий ўқув юртлари ва билим юртларида рус тили ва адабиёти ўқитувчиларини тайёрлашда жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, республика Министрлар Советининг Матбуот давлат комитети рус тили ва адабиёти бўйича янги программа ва дарсликлар яратиш билан боғлиқ бўлган масалаларни ғоят секин ҳал қилмоқдалар. Ўқиш-кўргазмали қўлланмалар кам нашр этилмоқда, рус тилида ўқиш учун мактаб кутубхонаси сериясидаги китоблар нашр этиш асоссиз суратда тўхтатиб қўйилди. Саккиз йиллик ўзбек мактабларига рус тили ва адабий ўқиш учун мўлжалланган мавжуд программалар назарий материаллар билан тўлдириб юборилган, она тили программалари билан яхши боғланмаган.

Ана шу камчиликлар ва нуқсонлар натижасида баъзи бир ўқувчилар, айниқса қишлоқ мактабларини тамомлаб чиқувчилар ўз фикрларини рус тилида эркин ифодалай олмайдилар, рус адабиётини яхши билмайдилар. Олий ўқув юртлари ва техникумларни тамомлаб чиқувчиларнинг баъзилари оғзаки ва айниқса ёзма нутқ маданиятини етарли эгаллаб олмаганлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети рус тили ва рус адабиётини ўрганиш жуда катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган иш эканлигини таъкидлаб, мавжуд камчиликларни тезроқ бартараф қилишга қаратилган бир қанча чораларни белгиладилар. Жумладан, область, шаҳар ва район партия комитетларига совет органлари билан биргаликда ўзбек мактабларида ва рус мактаби бўлмаган бошқа мактабларда рус тили ва адабиётини ўқитиш сифати устидан, педагогика олий ўқув юртлари, педагогика билим юртлари ва умумий таълим мактаблари ҳузуридаги бир йиллик педагогика синфларида рус тили ўқитувчиларини тайёрлаш устидан контролни кучайтириш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига рус тили ва адабиёти бўйича ўтказилган ҳар бир дарснинг самарасини янада ошириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиш ва бу тадбирларни амалга ошириш, рус тили ва адабиёти ўқитувчиларининг малакасини ошириш ҳамда уларни қайта тайёрлашни яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш топширилди. 1965—1966 йиллар мобайнида саккиз йиллик ўзбек мактаблари учун рус тили ва адабиёти бўйича программа ва дарсликларни такомиллаштириш, рус тили бўйича янги программалар ва дарсликлар яратиш, шунингдек ўзбек мактабларининг юқори синфлари учун рус адабиёти бўйича дарслик хрестоматиялар яратиш зарур.

Республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига ҳамда бошқа министрликлар ва идораларга рус тили ва адабиётини ўқитишни яхшилашга қаратилган бир қанча топшириқлар берилди. Ишлаб чиқилган тадбирларда юқори малакали педагогик кадрлар тайёрлашга, дарсликлар, методик ва ўқиш-кўргазмали қуроллари чиқаришга алоҳида эътибор берилди.

Гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз! — Олтиариқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Абдулла Тожибоев бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари ана шу шиор остида меҳнат қилишяпти. Бригадада ғўзанинг биринчи комплекс парвариши тугалланай деб қолди. Суратда: бригада бошлиғи А. Тожибоев (ўртада) ва механизаторлар Усмон Аҳмедов (чапда) ҳамда Ҳамдам Оқйўлов ўртоқлар культивациянинг сифатини кўздан кечиришяпти.

Г. Бойко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ИМИЛЛАЙДИГАН ПАЙТМИ

Ваъдага вафо — марднинг иши! Буни янгийўллик пахтакорлар ҳам жуда яхши билишади. Улар бу йил давлатга 51 минг тонна «оқ олтин» сотишга аҳд қилишган. Олинган юксак мажбуриятни бажариш йўлида дастлабки кутлуғ қадам қўйилди. Чигит яхши тайёрланган майдонларга ўтган йилдагига нисбатан яқин икки ҳафта илгари экиб олинди. Ҳозир барча майдонларда чигит қийғос униб чиқди.

Кўпгина хўжаликларда ўсимликлар тез ва нормал ривожланишини таъминлаш мақсадида зарур агротехника тадбирлари — яганалаш, суғориш, культивация ва озиқлантириш ишлари кунгилдагидай олиб бориляпти. Айниқса, ҳозирги куннинг муҳим вазифаси бўлган яганалаш Ленин номли, «Қизил Октябрь» ва Киров номли колхозларда жадал бормоқда. Бу хўжаликларда далаларни ёввойи ўтлардан тозалаш ҳам намунали йўлга қўйилган.

Яганалашни тезлатиш ҳосил учун жуда катта аҳамиятга эгалигини ҳар бир деҳқон яхши билади. Кечиктириб яганаланган ғўза секин ривожланади. Негаки, уялардаги ортиқча ўсимлик унинг нормал ўсишига йўл қўймайди.

— Биз,—дейди «Қизил Октябрь» кохозининг агрономи А. Азаматов,— буни эътиборга олиб, яганалашни тезроқ туғаллашга ҳаракат қиляпмиз. Барвақт яганадан чиқарилган майдонларда ғўза кўчатлари бақувват ўсади, ҳосил барвақт етилади.

Ўтган йили колхознинг ўртоқ У. Султонбеков бошлиқ звеноси гектаридан 38 центнердан хирмон кўтарди. Аммо, ўртоқ Қ. Абдураимов бошлиқ қўшни звенода 27.5 центнердан ҳосил олинди. Чунки Абдураимов бошлиқ звенода яганалаш чўзиб юборилди. Натижада ғўзалар нимжон бўлиб ўсди. Кейинчалик ишловга зўр берилишига қарамай, ўсимлик кеч ҳосилга кирди.

Колхозда бу йил ана шундай хатоларнинг такрорланмаслиги учун ҳаракат қилиняпти. Ҳар гектар ерда ўрта ҳисобда 100 минг туп кўчат бўлишини таъминлаш учун қизғин кураш боряпти.

Лекин райоининг бошқа қатор хўжаликларида агротехника комплексида муҳим тадбир ҳисобланган яганалашга жиддий эътибор берилмаяпти. Шу туфайли ҳам асосий майдонларда ҳосил берадиган ўсимликнинг озуқасига ортиқча ғўза туплари шерик бўлмоқда, унинг ўсишига тўсқинлик қиляпти.

Яганалашдаги бундай судралишнинг сабаби шуки, хўжаликларнинг раҳбарлари мавжуд ишчи кучларидан етарли фойдаланмаётирлар. Натижада суръатда ўзгариш бўлмаяпти, ҳамма ерда имиллаш ҳолати сезиляпти. Бир неча мисол. «Ленинград» колхозининг ўртоқ Н. Бўрибоев бошлиқ бригадасида 100 гектар ерга экилган чигит тўла униб чиққан. Аммо мўл ҳосил олиш учун бунинг ўзи кифоя қилмайди. Шунга қарамай бригадада яганалаш жуда секин, бунинг устига сифатсиз ўтказиляпти.

Бригадада 25 га яқин ишловчи бор. Бу куч билан яганалашни аллақачон туғаллаш мумкин эди. Ҳақиқатда эса ҳозир далада 15-18 киши ишлаяпти. Уларнинг ҳам ишида унум бўлмаяпти. Шу сабабдан ҳали анча майдондаги ғўза яганаланмай турибди. Айрим колхозчилар уялардаги ортиқча ғўза тупларини қўл билан юлиб олиш ўрнига, кетмон билан ягана қиляптилар. Натижада уялар орасининг кенглиги турлича бўлиб қоляпти. Бу ҳол культивацияни сифатли ўтказиш имконини бермайди.

Назарали Ниёзов номли колхозда ҳам яганалаш ҳаддан ташқари кечиктириб юборилмоқда. Колхознинг ўртоқ Ш. Йўлдошев бошлиқ звеносида 46 гектар майдондаги ғўза тобора бўй чўзяпти. Аммо, турли баҳоналар билан яганалаш пайсалга солиняпти. Звенода шу кунга қадар бор-йўғи 16 гектар ердаги ғўза яганаланган, холос. Т. Ҳасанов бошлиқ звенода ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Умуман Янгийўлда яганалашга жиддий аҳамият берилмаяпти, деб бўлмайди. 20530 гектар пахта майдонининг ҳозиргача фақат 7669 гектаридаги ғўза яганадан чиқарилди. Бир кунда ўрта ҳисобда 1000 гектар ерда яганалаш ўтказиляпти. Бу ишда ҳаммаси бўлиб 3000 дан сал ортиқ киши қатнашяпти. Бу — жуда оз. Имиллашнинг сабабини ҳам худди шундан қидириш керак.

Район партия, совет ва қишлоқ хўжалик ташкилотлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари яганалашни тезроқ тамомлаш, букетларни созлаш ва ғўза парваришини кучайтириш чораларини кўришлари керак. Акс ҳолда ҳосилга путур етиши ва оқибатда хўжаликлар катта зарар кўриши мумкин.

З. ҚУРТНЕЗИРОВ, М. ИСМОИЛОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

УЙҒУН (РАҲМАТУЛЛА ОТАҚЎЗИЕВ) ГА «ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ШОИРИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек совет адабиётини ривожлантиришдаги жуда катта хизматлари учун Уйғун (Раҳматулла **Отақўзиев**) га «Ўзбекистон ССР Халқ шоири» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1965 йил 17 май.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОНГА КЕЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ ЛАЪЛ БАҲОДИР ШАСТРИ

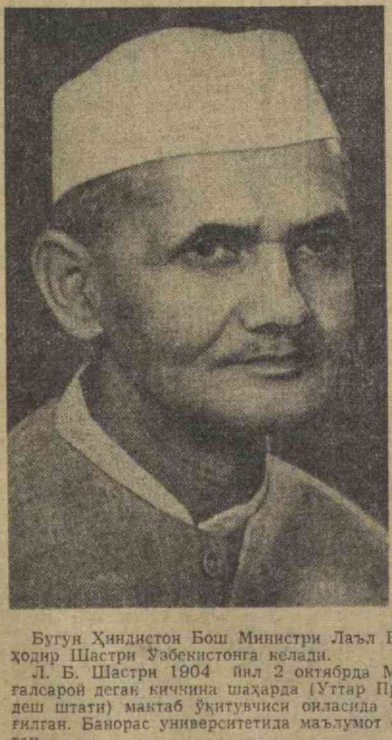

Бугун Ҳиндистон Бош Министри Лаъл Баҳодир Шастри Ўзбекистонга келади.

Л. Б. Шастри 1904 йил 2 октябрда Муғалсарой деган кичкина шаҳарда (Уттар Прадеш штати) мактаб ўқитувчиси оиласида туғилган. Банорас университетида маълумот олган.

Л. Б. Шастри ҳинд халқининг миллий озодлик ҳаракатида актив қатнашди. Бунинг учун у, инглиз мустамлакачи маъмурлари томонидан кўп марта қамоққа олинди.

Маҳатма Гандининг издоши ва Жавоҳарлал Неруннинг сафдоши бўлган Л. Б. Шастри идора қилувчи Ҳиндистон Миллий конгресси партиясида катта ўрин тутади. 1935—1938 йилларда бу партиянинг Ҳиндистондаги энг йирик штат — Уттар Прадеш штати комитетининг секретари бўлди; 1951 йилда Миллий конгресс партиясининг бош секретари бўлиб ишлади.

Л. Б. Шастри 1952 йилдан тортиб 1963 йилгача Ҳиндистон ҳукуматида турли министрликларга бошчилик қилди. 1963 йил август ойида ҳукумат қайта тузилиши муносабати билан ички ишлар министри вазифасидан истеъфо берди ва яна Миллий конгрессда партия иши билан шуғуллана бошлади.

Л. Б. Шастри 1964 йил январь ойида лавозимсиз министр қилиб тайинланди. 1964 йил июнь ойида Ж. Неру вафотидан сўнг Л. Б. Шастри Миллий конгресс парламент фракциясининг раҳбари қилиб сайланади ва Бош Министр бўлиб қолади. Айни вақтда у атом энергияси ишлари министри ва миллий планлаштириш комиссиясининг раиси лавозимларини эгаллайди.

Л. Б. Шастри бошчилигидаги ҳукуматнинг ташқи сиёсат соҳасидаги расмий йўли ҳарбий блокларга қўшилмаслик сиёсатидан иборат. Ҳиндистон ҳукумати турли социал системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларига амал қилмоқда.

Л. Б. Шастри Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш тарафдоридир. Л. Б. Шастри 1965 йил 20 апрелда Ҳиндистон—Совет маданий алоқа жамиятида сўзлаган нутқида бундай деди: «Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида жуда яхши муносабатлар мавжуддир ва мен бу дўстлигимиз абадий дўстлик бўлиб қолишига аминман».

Л. Б. Шастрининг мамлакатимизга қилган визити Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги традицион дўстликни мустаҳкамлашга қўшилган янги ҳиссадир.

ЛЕНИНГРАДДА КУТИБ ОЛИШ

ЛЕНИНГРАД, 16 май. (ТАСС). Ҳиндистон Республикасининг Бош министри Лаъл Баҳодир Шастри махсус поездда бугун эрталаб Москвадан Ленинградга келди. У билан бирга СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ҳам келди.

Москва вокзалининг пештоқига Ҳиндистон, Совет Иттифоқи ва Россия Федерациясининг давлат байроқлари тикилган. Ҳинди ва рус тилларидаги табрик шиорлари кўчанинг икки томонига тортилган алвонларга ёзиб қўйилган.

Неча юзлаб ленинградликлар вокзал олди майдонига тўпланишди. Эрталаб соат 9. Меҳмонлар тушган поезд перронга келиб тўхтайди.

Л. Б. Шастри ва А. Н. Косигин вагондан чиқиб, меҳнаткашлар депутатлари Ленинград шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Я. Исаев, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси В. С. Толстиков, СССР Олий Советининг депутати Г. И. Попов, Ленинград ҳарбий округи қўшинлари қўмондони армия генерали М. И. Казаков, Ленинграднинг старшин денгиз бошлиғи адмирал И. И. Байков билан ва кутиб олган бошқа кишилар билан самимий саломлашиб кўришадилар.

Ленинграддаги 4-интернат-мактабнинг болалари Ҳиндистон Бош министри ва унинг ҳамроҳлари олдига келадилар. Улар Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғини унинг ўз она тилида табриклаб, гулдасталар тақдим этадилар.

Ленинград гарнизони қўшинлари фахрий қоровулининг бошлиғи Бош министрга рапорт беради.

Меҳмонлар шаҳарга қараб йўл оладилар. Меҳнаткашларнинг вакиллари, Ленинградда ўқиётган ҳинд йигит ва қизлари, Бош министрнинг шаҳар корхоналарида ишлаётган ватандошлари вокзалга тўпланишган эди. Кутиб олувчилар Ҳиндистон ва СССРнинг сон-саноқсиз миллий байроқчаларини баланд кўтариб олганлар. Ҳамма жойда «Ҳинди, руси—бхай, бхай!» сўзлари янграйди.

Л. Б. Шастри ва А. Н. Косигин майдонга тўпланган ленинградликлар ҳузурига келадилар. Улар ленинградликларнинг қўлларини қисиб, саломлашадилар.

Ленинградга Л. Б. Шастри билан бирга Ҳиндистон Ташқи ишлар министри Сваран Сингх, Ҳиндистоннинг СССРдаги элчиси Трилоки Натх Каул, Бош министр секретари Лахшми Кант Жха, Ҳиндистон Ташқи ишлар министрлиги ташқи ишлар бўйича секретари Чандра Шахар Жха ва бошқалар ҳам келишди. СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудирлари В. И. Лихачев, Ф. Ф. Молочков ва СССРнинг Ҳиндистондаги элчихонасининг маслаҳатчи вакили А. А. Родионовлар Бош министрга ҳамроҳлик қилмоқдалар.

Ҳинд ва совет журналистларининг катта бир группаси ҳам Ленинградга келди.

Ҳиндистон Бош министри қаҳрамон шаҳар билан танишиб чиқишни бу шаҳарнинг ҳимоячиларига самимий ҳурмат юзасидан Пискарев қабристонини зиёрат қилишдан бошлади.

Бу ерда иккинчи жаҳон уруши вақтида 900 кун давом этган блокада қурбонлари, келгуси авлоднинг бахт-саодати учун ўз жонини фидо қилган кишилар дафн этилган.

Мотам куйи чалинади, фахрий қоровул сукут ичида. Л. Б. Шастри ва А. Н. Косигин бошларини қуйи солиб, бир минутлик сукут ичида қаҳрамонларнинг хотирасини ҳурматлаб, эсга оладилар. Зиёрат учун келган кишилар она-Ватан монументи томон аста-секин борадилар. Ҳиндистон Бош министри ҳайкал супасига гулчамбар қўяди. Гулчамбарнинг қизил лентасига шу сўзлар ёзилган: «Озодлик учун жонини фидо қилган Ленинград қаҳрамон ҳимоячиларининг хотираси учун. Ҳиндистон Бош министридан».

Меҳмонлар ёдгорлик павильонини кўздан кечирдилар. Блокаданинг оғир кунларини тасвирловчи ҳужжатли фотосуратлар шу павильонга қўйилган. Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи қабристондан чиқиб кетар экан, ҳурматли меҳмонлар китобига шу сўзларни ёзди: «Бу ёдгорлик мислсиз азоб-уқубат ва фидокорлик ёдгорлигидир. Бу ёдгорлик олдида бошингни беихтиёр қуйи соласан, киши. Бу ёдгорлик ўзининг оддийлиги билан кишининг қалбини тўлқинлантиради. Ленинградликлар ўз қаҳрамонлиги билан бутун жаҳон кишилари назарида чуқур иззат-ҳурматга абадий сазовор бўлдилар ва юксак мақсадларини бутун дунёга намойиш қилдилар».

Л. Б. Шастри, А. Н. Косигин ва уларнинг ҳамроҳлари шу куни жаҳон маданиятининг хазинаси — Эрмитажни бориб кўрдилар.

Тушдан кейин Л. Б. Шастри, А. Н. Косигин ва уларнинг ҳамроҳлари Петродворецга бориб сайр қилдилар. Ҳиндистон Республикаси ва Совет Иттифоқининг байроқлари тикилган «Буревестник» катери Фин кўрфазидан ўтиб борар экан, мамлакатнинг йирик саноат маркази ва порти бўлган Ленинград тўғрисида Ҳиндистон Бош министрига сўзлаб бердилар.

Кечқурун Л. Б. Шастри ва А. Н. Косигин Киров номли опера ва балет театрида «Оққуш кўли» спектаклини томоша қилдилар.

Томошабинлар ўринларидан туриб, меҳмонларни гулдурос қарсаклар билан табрикладилар.

* * *

ЛЕНИНГРАД, 17 май. (ТАСС). Ҳиндистон Бош министри Лаъл Баҳодир Шастри Ленинград билан танишувини тамомлаб, бугун Киевга жўнаб кетди.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси В. С. Толстиков, меҳнаткашлар депутатлари Ленинград шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Я. Исаев, Ленинград ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони армия генерали М. И. Казаков ва бошқа расмий кишилар Ҳиндистон Бош министрини узатиб қолдилар.

Ҳиндистон Бош министри Л. Б. Шастри ва унинг ҳамроҳлари бугун Киевга келишди.

МАРДУ МАЙДОНЛАР

ГАЗЛИ — ДУЛДУЛ ЙЎЛИ ҚУРИЛИШИДАН ХАТ

Қизилқумда бўлганмисиз? Унинг қўпол «ҳазил»ларини биласизми? Бошланиши-поёни кўринмас яйдоқ чўл. Олтин ранг қумлар сахий қуёш нурида зар дастурхондек жилваланади. Ўз бағрига беҳисоб қазилма бойликларни яширган Қизилқумнинг сир-асрори эндиликда бизга маълум бўлиб қолди. Идрокли олим ва мутахассисларимиз Қизилқум қазилма бойликлар хазинаси, битмас-туганмас газ ва нефть запасларининг макони эканлигини аниқлаб бердилар.

Жаҳонда тенги йўқ газ магистрали орқали Бухоро «зангори олови» республикамиз ва мамлакатимизнинг узоқ-узоқ жойларига етказиб берилмоқда. Бухоро ҳамда Хива газ-нефть вилояти бойликларини тезроқ ўзлаштириш мақсадида Қизилқум орқали янги автомобиль магистрали барпо этилаётир. Бухоро — Урал газопроводи ҳамда Марказга томон қурилаётган иккинчи газ дарёси билан ёнма-ён учинчи магистрал ҳам ўтказилмоқда. Бу Газли — Дулдул автомобиль йўли қурилишидир.

Кеча ана шу трассадан қайтиб келдим. Йўл қурувчиларнинг Қизилқумда марду майдонлик кўрсатаётганликлари қалбимга ғулғула солди. Уларнинг қаҳрамонликларини қай сўз билан таърифлашга шошиб турибман. Қизилқумнинг қўпол «ҳазил»ларига баъзи кишилар тоб беролмайдилар. Бир зумда дайди шамол қўзғалиб, қумларни шундай рақсга тушира-дики, асти қўяверасиз. Шамол айтганини қилади: қумни ўйнатса-ўйнатади, тўхтатса ҳам унинг ихтиёри. Баъзида тариқдай сочиб юборади. Бир қарабсизки, буғдой хирмонларидай уйиб қўяди.

Энди-чи? Энди Қизилқум инсонларга бош эгмоқда, инсон измидаги машина-механизмлар олдида лол қолмоқда. Автомагистрал барпо этаётган йўлчилар ўн қаватли уй баландлигига тенг келадиган қум барханларини девкор машиналар ёрдами билан итқитиб ташламоқдалар. Осмонга бўй чўзган қум тепаликларини жарсимон чуқурларга суриб тушираётирлар.

Йўлнинг бир юз йигирманчи километрида бульдозерлар билан сурилаётган қумларни кўриб ваҳмангиз келади. Мамлакатимизнинг кўпгина жойларида йўл қуриб бой тажриба орттирган бульдозер машинисти Иван Заподобников қуёшнинг аёвсиз тиғи остида тиним билмай меҳнат қилмоқда. У смена топшириқларини 300 процентга етказиб адо этмагунча машина кабинасидан тушмайди. Ҳамкасблари Виктор Тоншев, Семён Пидоренко ўртоқлар ҳам мардларча ишлашмоқда.

Бу механизаторлар Ново-Куйбишев шаҳридан келишган. Атайлаб шу йўл қурилишини тезлаштириш учун Бухорога йўл олишиб-ди. Иван Петрович Панов улар ишлаётган участкага бошчилик қилмоқда. Механизаторлар барханларни тезроқ суриб ташлаш, чуқурликларни эпчиллик билан тўлдиришнинг хаддини олиб қолишди. Мана бир йилдирки, қум тепаликлари орасида ишлашяпти. Йўл бунёд этаётганлар бульдозерчиларни «бизнинг пионерларимиз» дейишади. Бу гапнинг маъноси шуки, бульдозерчилар геологлар ўрнатиб кетишган белгилар изидан биринчи бўлиб боришади: йўл тушадиган жойларни текислашиб, тупроқ ташувчилар ва тош етказиб берувчиларга йўл очиб беришади.

Магистралнинг қирқ биринчи ва етмишинчи километрлари орасида Бухоро шаҳридаги 10-йўл қурилиши бошқармасининг механизаторлари қўлни-қўлга бериб мардонавор меҳнат қилаётирлар. Прораб Гордей Ерофеевич Филюк қирқ биринчи километрда бажарилаётган ишларнинг кўлами ва илғорлар тўғрисида қизиқ гапларни айтиб берди. Раҳмат Худойбердиев, Хайдар Гарипов сингари ўнлаб шофёрлар тупроқ ташиш ишларида кетма-кет рекорд кўрсаткичларга эришмоқдалар. Биз улар билан учрашган кунимиз кўпгина шофёрлар смена топшириқларини 239-300 процент бажаришди.

— Бунга ҳамма иш жараёнларини механизациялаш йўли билан эришмоқдамиз, — дея ҳикоя қилади йўл қурилиши бошқармаси партия ташкилотининг секретари Илёс Иброҳимов. Трассада ҳар бир ишчининг машинаси бор. Бири автомобиль, иккинчиси грейдер, учинчиси бульдозер ва бошқалари бўлак машиналарни жиловлаб олишган. Техникадан самарали фойдаланилмоқда. Қум барханлари орасида ишлаб чиқаришнинг конвейер усули жорий этилган, дейиш мумкин. Баъзан 30-40 метр баландликдаги барханларни текислашга тўғри келади. Ағдарма машиналар йўл очилаётган жойга соз тупроқ ташиб келтирмоқдалар. Уларнинг кетидан сув сепадиган машиналар келишади. Соз тупроқни зичлаш учун сув сепиб ўтишгандан сўнг, шағал тўкилади. Яна бир қатор жараёнлар адо этилгач, асфальт ётқизилади.

Партком секретарининг фикрига тўла қўшилиш керак. Ҳамма иш жараёнларининг механизациялаштирилганлиги йўл қурилишини жадаллаштиришга имкон бераётир. Газли посёлкасидан Амударё соҳилидаги Дулдул хатлаган дарасигача умумий узунлиги 175 километрдан иборат йўл қурилишининг дастлабки бир неча километри қўлдан чиқарилди. Бошқа участкаларда ер текислаш, тупроқ ва шағал ётқизиш ишлари жадал бормоқда. Йўл қурувчилар коллективи 4 ойлик планни 233,4 процент қилиб бажаришга муваффақ бўлдилар.

Бир қизиқ мисол: ҳар уч-тўрт кун ичида бир километр йўл қуриб битказилмоқда. Қурилиш ишлари аҳоли яшайдиган пунктлардан узоқда, чўл шароитида, жазирама ёз шароитида олиб борилаётганлигини ҳам эслатиб ўтиш жоиз бўлар. Экскаваторчи Сайфи Сирожов карьердан қазиб олинган тошларни ағдарма машиналарга эпчиллик билан ортиб, йўл қурувчилар коллективида катта обрў-эътиборга сазовор бўлмоқда. У машина ковшини бекордан-бекорга ҳаракат қилдирмайди. Ковшни ерга қаттиқ ботириб уни тўлдириб олади. Натижада вақтдан ҳам ютади, кўпроқ шағал олиб ағдарма машиналарга тезроқ ортиб жўнатяпти.

Ағдарма машинада келтирилган соз тупроқ, шағал, майдаланган тош ҳам механизм ёрдамида туширибolinмоқда. Механизатор Ортиқ Бақоев ўз механизми билан келган машиналардаги юкларни йўл устига эпчиллик билан тушириб олмоқда. У машиналарнинг бирон дақиқа ҳам бўш туришига йўл қўймайди. Олот — Ҳамза, Қоракўл — Якнатут йўллари қурилишида ишлаб илғор йўл қурувчилар сафидан ўрин олди. Мана энди навбатдаги йўл Газли — Дулдул магистралини барпо этишда жон куйдириб меҳнат қилмоқда.

Йўл қурилишида ишлаётганлар мардлик ва мардоналик намуналарини кўрсатишмоқда. Смена топшириқларини икки-уч баравар орттириб бажариш мусобақаси кенг қулоч ёймоқда. Ташаббускорлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Улар йўл қурилишини тезлаштириш, машина-механизмлардан самарали фойдаланишга қаратилган таклифлари, мулоҳазалари билан Қизилқум орасида барпо этилаётган йўл қурилишини тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшаётирлар.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

Қум барханлари орасида автомагистрал барпо этиш жуда мураккаб иш. Аммо бу ерда меҳнат қилаётганларнинг ҳар бири ишда жасорат кўрсатмоқда. Юқоридаги суратда машинани жиловлаб олган бульдозерчи Иван ЗАПОДОБНИКОВни кўриб турибсиз. У ишлаб чиқаришда рекорд кўрсаткичларга эришаётир. Дулдул участкасининг прораби Бердиқул НАРЗИҚУЛОВ (пастда) ишни ташкил қилиш, тупроқ-шағал ташишни тезлаштиришда ташаббус кўрсатяпти.

А. Тўраев фотолари.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ТАШАББУС ИЗИДАН

Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхози ҳамда Янгиариқ районидаги Киров номли колхоз партия ташкилотларининг «Шавкатли меҳнат китоби» таъсис этиш ҳақидаги ибратли ташаббусини кўпгина хўжаликлар қўллаб-қувватлаяпти. Дарҳақиқат, бу ташаббус киши меҳнатини тағин ҳам улуғлайди, хўжаликни янада ривожланишидан меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий манфаатдорлигини оширади.

Шеробод районидаги «Партия XXII съезди» колхози коллективи ҳам яхши ташаббус изидан бориб, «Шавкатли меҳнат китоби» таъсис этдилар. Колхоз аъзолари йиғилишининг қарорига кўра, илғорларни мукофотлаш учун 10 минг сўм пул ажратилди. Ишлаб чиқаришда энг яхши кўрсаткичларга эришган, жамоат ишларида актив қатнашган кишиларнинг номи китобга ёзилади.

Сурхондарё область **«Ленин байроғи»** газетаси колхоз аъзоларининг бу яхши ишларига бағишлаб, мазмунли мақола босди.

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

БАРАКАЛЛА, ГУЛЖОН ОПА

Гулжон опа Юсупова тайёрлаган таомлар мазали бўлади, масаллиғлар меъёрида солинади.

Боғот қишлоқ Советидаги бу ошхона доим гавжум. Ширин қўл аёл ўз касбида 14 йилдан бери ҳормай-толмай меҳнат қилиб, хўрандаларни хурсанд этмоқда.

А. МАТКАРИМОВ.
Ҳазорасп райони.

ЗИЙНАТ

Дарҳақиқат, савдо ходими шундай бўлиши керак. Магазинга кирганингизда сотувчи «келинг, марҳамат» дея илиқ гаплар билан кутиб олса, нарса танлашингизда маслаҳат берса, қандай яхши!

Фарғона область Ўзбекистон районидаги Зинаша қишлоқ магазинининг мудири Қурбиниса Мамажонова худди шундай хушмуомала, намунали савдо ходимларидан. У ишлаётган магазин доимо харидорлар билан гавжум бўлади, ойлик, йиллик топшириқлар 105-110 процент бажарилади.

Мудира ўз касбида 25 йилдан бери ишлаб, намунали хизматлари учун бир неча марта ташаккурномалар олган, орденлар билан тақдирланган. Қурбиниса опа:

— Хушмуомалалик сотувчининг зийнати, дейди. Чиндан ҳам шундай.

Т. ЮСУПОВ.

Хатлардан сатрлар

Андижон область Ленин районидаги Энгельс номли колхозда шу йилнинг ўтган ойлари ичида 42 хўжалик янги типовой уйларга кўчиб кирди. Ҳозир «Ўзбекистон» колхозида 50 та, Ленин номли колхозда 55 та ана шундай уй-жой биноси қад кўтармоқда.

Т. АҲМАДАЛИЕВ.

●

Зодиён қишлоғига Шимолий Сўх нефть конидан «зангори олов» — магистрал газ қувури етиб келди. Бу йил қишлоқдаги 450 хонадон газ билан таъминланади.

А. ТУХТАСИНОВ,
Фарғона области.

●

Сидқидил ишлаб, коллективнинг ҳурматини, кишиларнинг меҳр-муҳаббатини қозониш катта бахт. Ш. Барноева ана шундай бахтга мушарраф бўлганлардан. У 10 йилдан буён мудирлик қилаётган Бухоро область Вобкент район Калон қишлоқ универмагида савдо планлари ҳамиша ошириб адо этилади.

Р. АЗИМОВ.

●

Урганч шаҳрида озиқ-овқат ва болалар кийим-кечаклари билан савдо қилувчи икки қаватли магазин ҳамда янги ошхона фойдаланишга топширилди.

Қ. ИБРОҲИМОВ.

●

Ленинобод музикали драма театрининг бир группа артистлари Сирдарё область, Жиззах районидаги «Зарафшон» колхози меҳнаткашларига катта программада концерт бердилар.

Х. ЭРГАШЕВ.

●

Бухоро шаҳар нон комбинати қошида янги цех қуриб битказилди.

Я. ШАРОПОВ.

●

Шовот районидаги «Москва» колхози қишлоғи кун сайин гўзаллашиб бормоқда. Сўнгги уч йил мобайнида қуриб фойдаланишга топширилган 2 та клуб, 2 та магазин, 2 та мактаб ҳамда 50 дан ортиқ уй-жой бинолари қишлоқ кўркига кўрк қўшяпти. Яқинда медпункт, ҳаммом, 50 ўринли касалхона бинолари қад кўтарди.

О. ОЛЛАБЕРГАНОВ.

●

Фарғона области кооператорлари дала ишлари қизғин тус олган шу кунларда қишлоқ меҳнаткашларига намунали савдо хизмати кўрсатиш мақсадида қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Ҳозир қишлоқ меҳнаткашларига 210 та кўчма дўкон хизмат қиляпти, Бундан ташқари 27 та автолавка ва 18 та прицеп колхоз ва совхозларнинг далаларида бўлиб, меҳнаткашларга мунтазам савдо хизмати кўрсатяпти. Шунингдек, дала шийпонларида сотувчисиз ишлайдиган дўконлар ташкил этилди. Уларнинг сонини 170 тага етказиш мўлжалланаяпти.

А. ҲАКИМОВ.

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ЖАМОЛИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ V СЕССИЯСИ ОЛДИДАН

Экономиканинг жадал суръатлар билан равнақ топаётганлиги шаҳар ва қишлоқларда маданий қурилишни кенг авж олдиришга имкон бермоқда. КПСС Марказий Комитетининг июнь (1963 йил) Пленуми ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейин область партия ташкилоти меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, турмуш маданиятини юксалтириш масаласига эътиборни янада кучайтирди, бу соҳада муайян ишлар қилинди.

Етти йилликнинг ўтган олти йили мобайнида область шаҳарларида 175 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой майдони фойдаланишга топширилди, қишлоқларда 16.076 уй қурилди. Шу давр ичида 568 маданий-маиший объект, 65 касалхона, 332 мактаб, болалар муассасаси ишга туширилди. 105 километр масофага чўзилган равон автомобиль йўллари, 304 километр электр линияси ва 47 километр водопровод тармоқлари барпо этилди, бир қанча корхоналар ва 7.293 уй-жой газлаштирилди.

Революцияга қадар жаҳолатда кун кечирган ва маданий бойликлардан бебаҳра бўлган хоразмликлар эндиликда электрлашган, радиолашган уйларда фаровон ҳаёт гаштини сурмоқдалар, газ ва телевизор ҳам турмушга чуқур сингиб бормоқда. Ўтмишда ялпи саводсиз бўлган ўлкада ҳозир 400 га яқин мактаб, педагогика институти, 4 махсус ўрта ўқув юрти бор, мактабларда 98 минг ўқувчи таълим олмоқда. 216 клуб, маданият уйлари, 185 киноустановка, бир миллион нусхадан ортиқ китоб фондига эга бўлган 347 кутубхона халқ хизматида.

Совет ҳокимияти йилларида маданий-техника савияси юксак янги авлод-зиёлиларнинг катта отряди ўсиб етишди. Ҳозирги вақтда область халқ хўжалигида ва маданият соҳасида махсус олий маълумотли 4.975 мутахассис ишлаб турибди, булардан 1.591 киши хотин-қизлар эканлиги айниқса қувончлидир. Область партия ва жамоат ташкилотларининг системали равишда тарбиявий иш олиб боришлари туфайли коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси принциплари ҳаётимиз қонунига айланиб бормоқда, айни вақтда халқнинг маданий савияси юксалиб, маънавий эҳтиёжлари, маиший талаблари тўхтовсиз ўсмоқда. Эндиликда коммунистчасига ишлаш ва ўқиш билан бирга, коммунистчасига яшаш ҳам давр тақозоси бўлиб қолди. Бу соҳада коммунистик меҳнат коллективи ва зарбдори деган юксак номни олиш учун курашаётганлар ўрнак кўрсатмоқдалар.

Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги социал-иқтисодий ва маданий тафовутларни тугатиш коммунистик қурилишнинг КПСС Программасида белгиланган асосий вазифаларидан биридир. Колхоз қишлоқлари ҳар жиҳатдан юксак маданиятли шаҳар типидаги йирик аҳоли пунктларига айланиши керак. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини оғишмай амалга оширишда, ишлаб чиқарувчи кучлардан тўла фойдаланишда, қишлоқда оммавий-сиёсий, ташкилий ишларни кучайтиришда, маданий-маиший хизматни яхшилашда, хуторчиликни тугатиб, янги, шинам посёлкаларга ўтиш муҳим аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам область партия ва жамоат ташкилотлари бу масалага жиддий аҳамият бермоқдалар.

Ҳазорасп районидаги Нариманов номли, Янгиариқ районидаги Киров номли, Охунбобоев номли, Хива районидаги Ленин номли, Гурлан районидаги «Коммунизм», Шовот районидаги «Москва» колхозларида қишлоқ меҳнаткашларининг кўпчилиги типовой проект асосида қурилган шинам посёлкаларда яшамоқдалар. Кўпгина хонадонлар «зангори ёқилғи» — газдан баҳраманд бўлмоқда. Марказлашган посёлкада яшаш колхозчиларга анча маданий-маиший қулайликлар яратади.

Шу факт диққатга сазоворки, янги типдаги посёлкада яшаш кишиларнинг маданий-техника савиясини ўстириш, коллективизм, дўстлик, бир-бирига ўзаро ёрдам каби олижаноб фазилатларни тарбиялашда катта роль ўйнаяпти. Буни Гурлан районидаги «Коммунизм» колхози мисолида ҳам кўрса бўлади. Бу ерда ўнга яқин миллат вакиллари, жумладан, ўзбеклар, қозоқлар, корейслар, қорақалпоқлар, туркманлар ва татарлар мустаҳкам бир оила аъзолари каби аҳил, иноқ бўлиб ишламоқдалар ва яшамоқдалар. Янги маросимлар — комсомол тўйлари, халқ байрамлари самимий дўстлик вазиятида ўтади.

Янгиариқ районидаги Киров номли колхоз — Хоразмнинг машъал хўжаликларидан бири. Ўтган йили гектаридан 35,3 центнер пахта олди. Илгари қишлоқда маданий қурилишга етарли эътибор берилмай келинган эди. Кейинги бир неча йил ичида колхоз экономикаси жадал ривожланганлиги капитал қурилишни авж олдириш имконини берди. Бўлинмас фонддаги маблағларнинг асосий қисми маданий-маиший объектлар, уй-жойлар қуриш ва посёлкани обод қилиш мақсадларига сарфланмоқда. Ўрта мактаб, 1000 ўринли клуб қад кўтарди. Яқинда 100 ўринли болалар боғчасига пойдевор қўйилди. Бу ерда яқинда турмуш ва гигиена халқ университети ташкил этилади. Бундай университет Ҳазорасп районидаги Нариманов номли колхозда, Янгиариқ районидаги «Правда» колхозида ва бошқа айрим хўжаликларда ишлаб турибди.

Эътироф қилиш керакки, кўп колхозларда янги посёлкалар барпо қилишга етарли эътибор берилмаётир. Бу ҳол эски хуторчилик системасининг тугатилишини кейинга сурмоқда, ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва турмуш маданиятини юксалтиришга жиддий халақит бермоқда.

Социал-иқтисодий ривожланиш характерига кўра, Хоразмда қишлоқ аҳолиси майда группа хўжаликларига бўлиниб, облатнинг бутун территориясига тарқоқ ҳолда жойлашган эди. Ўтмишнинг сарқити бўлмиш хуторчилик қолдиқлари ҳозиргача сақланиб келмоқда. Майда қишлоқлар 1.400 дан кўпроқ бўлиб, уларда 60 мингдан ортиқ хонадон истиқомат қилаётир. Майда қишлоқларнинг ҳар бирида 5-10 та уй бор, холос. Бундан ташқари 4.000 дан ортиқ аҳоли жойлари якка, тарқоқ, бир-биридан узоқда қурилган. Уларнинг кўпчилиги плансиз, фундаментсиз қурилган уйлардир. Бир-биридан узоқда ўрнашган якка-якка уйлар ҳам кўп.

Ўтмишдан мерос бўлиб қолган хуторчилик системаси бугунги ҳаётимизга ярашмай қолди, тўғриси, қишлоқларимиз қиёфасига доғ тушириб турибди. Эндиликда хуторчиликдан батамом воз кечиш, янги типда обод, кўркам колхоз посёлкалари яратиш, маданий турмуш учун юриш бошлаш пайти етди. Бунинг учун моддий имкониятлар яратилди, халқнинг маданий савияси ҳам шуни тақозо қилмоқда.

Хуторлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш ва колхозчиларнинг маданий-маиший турмуш даражасини тубдан яхшилашга тўсиқ бўляпти. Улар ер фондларидан рационал фойдаланишга, далаларни яхлитлаштириш ва комплекс механизацияни жорий этишга халақит қилади. Шунингдек, аҳоли яшайдиган пунктларнинг тарқоқлиги, бир-биридан узоқлиги ва улар сонининг кўплиги йўллар, электр, радио ва телефон линияларининг чўзилиб кетишига, ортиқча чиқимларга олиб келади, хўжаликларни бошқаришда қўшимча қийинчиликлар туғдиради.

Область партия, совет ташкилотлари қишлоқларда хуторчилик системасини тезроқ тугатиш ва яқин келажакда бош план асосида посёлкалар қурилишини таъминлаш масаласига ҳозирги кунда ҳар қачонгидан кўпроқ эътибор бермоқдалар. Колхозлар ўзларининг экономикаси, конкрет шароити ва реал имкониятларини назарда тутиб, маданий қурилиш режаларини белгилаб олдилар. Вазифа — янги посёлкалар барпо қилишдан иборат бўлибгина қолмай, балки янгича яшаш, турмушни коммунистик асосда қуриш, янгича маросимлар, одатлар ва традицияларни ривожлантиришдан иборатдир. Партия, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари, қишлоқ интеллигентлари бу соҳада жўшқин фаолият кўрсатишга даъват этилган.

Яқин йиллар ичида Хоразм қишлоқлари ёппасига посёлкалашиб, обод, кўркам, кўкаламзорлашган, машъаллик номимизга муносиб шаҳарчаларга айлантирилади. Партия, ҳукуматнинг доимий ғамхўрлиги бунинг гаровидир, давр талаби, амалий режалар, бугунги қилинаётган катта ҳажмдаги ишлар ана шу мақсадга қаратилгандир.

Р. ЖУМАНИЕЗОВ,
Ўзбекистон КП Хоразм область комитети секретари.

БУРЧ

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

Кунлардан бирида Сеплан қишлоқ Советининг раиси ўртоқ Раҳим Тошматов билан депутатнинг бурчи ҳақида қизғин суҳбатлашиб қолдик:

— Ҳар бир депутат, — деди у, — бир масалани ҳал қилганда ҳам, 106 масала ҳал этилади. Биз депутатларга конкрет топшириқлар бериб, уларнинг ҳисобини тез-тез эшитмоқдамиз.

Дарҳақиқат, сўнгги йилларда Сеплан қишлоқ Совети депутатлари колхоз ишлаб чиқаришининг энг муҳим участкаларига раҳбарлик қилиб, меҳнатда ҳам намуна кўрсатмоқдалар.

Меҳнат кишини нақадар улуғлашини мазкур қишлоқ депутатлари фаолиятида яққол кўриш мумкин. Депутатлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик йил сайин ошмоқда. Масалан, депутат ўртоқ Ёқуб Акобировни олайлик. У «Партия XXII съезди» колхозининг 2-бригадасига бошчилик қиляпти. Бригада ўтган йили 74 гектар пахта майдонидан давлатга пландаги 148 тонна ўрнига 235 тоннадан кўпроқ ингичка толали пахта топшириб, йиллик планни 159 процент бажарди. Бу планда белгилангандан 48 минг 338 сўм ошиқ даромад келтирди. Депутатлардан Ускин Аҳмедов, Иқлима Юсупова, Ашур Жумаев, Жўра Пиримқулов ва бошқа ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳақида ҳам шундай фикрни айтиш мумкин. Депутатлар бошлиқ бригадаларнинг ҳаммаси бу йил гектаридан 35 центнердан ингичка толали пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олишган.

Қишлоқ Совети сайловчиларининг наказларини бажаришни ўзининг асосий иши деб билаётир. Депутатнинг хислати амалий ишда синалади. Сўнгги йилларда сайловчилар кўпгина таклиф ва илтимос билан қишлоқ Советига мурожаат қилдилар. Улар қишлоқда қурилиш ишларини тезлатиш, маданий-маиший муассасалар ишини тубдан яхшилаш ҳақида кўп таклифлар киритдилар. Қишлоқ Совети ўзининг молия бюджетидан оқилона фойдаланиб, колхознинг жуда катта моддий ёрдамига таяниб қурилиш ишлари ҳажмини анча кенгайтирди.

Ҳозир бу ерда электростанция, иккита клуб, иккита алоқа бўлими, ҳаммом, касалхона, ишчилар кооперацияси, олтита медпункт, бир нечта дала шийпонлари, магазинлар ишлаб турибди. Иккита ўрта ва ўн битта 8 йиллик мактабда меҳнаткашларнинг 2 минг 160 дан ортиқ фарзанди таълим оляпти. Кейинги йилларда 150 дан ошиқ колхозчи хонадонлари янги уйларга кўчиб кирди, 250 дан ортиқ хўжаликлар эса ўзларига янка тартибда уй қуриб олдилар. Яқин йиллар ичида «Шеробод» совхози марказида ишчилар посёлкаси барпо этилади. Жуда кўп маданий бинолар қад кўтаради.

Қишлоқ Совети ҳузурида бир неча кутубхона ва ўқиш заллари бор. Улар катта китоб фондига эга. Бу ерда фан, техника, қишлоқ хўжалигига доир адабиёт ва бошқа асарлар мавжуд. Кутубхонада кишилар турли китоб ва адабиётлар устида ишлайди.

Сеплан қишлоқ Совети ва унинг депутатлари эришилган муваффақиятларни ўз ишларининг дастлабки натижаси деб биладилар. Улар қишлоқда маданий-маиший ишларни янада юксак даражага кўтариш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

Е. ТУРАЕВ,
меҳнаткашлар депутатлари Шеробод район Совети ижроия комитетининг масъул секретари.

МУРОСАСИЗЛАР СИГНАЛИ

«ЗАКАЗ КЎПМИШ...»

Наманган атрофидаги районлар билан телефон орқали гаплашишга зинҳор уринманг, бекорга овора бўласиз. Ундан кўра пиёда келиб, ишингизни тўғрилаб кетишингиз осонроқ. Нега дейсизми? Мана, эшитинг:

Мен 7 мартдан 26 мартгача ҳар куни Косонсойдан Тошкент билан гаплашаман, деб беҳуда овора бўлдим. Наманган шаҳарлараро телефон станцияси (бошлиғи ўртоқ Гассук)нинг телефонисткаларидан нуқул: «Ишим кўп», «заказ кўп», «сўрайверма» деган бир қолипдаги жавобни эшитасиз. Кута-кута хунобингиз чиқади.

Наҳотки, йигирма кунлаб Тошкент билан гаплашиб бўлмаса?

П. ҚАҲҲОРОВ,
ўқитувчи.

ЭЪТИБОРСИЗЛИК

— Қаерга кетяпсиз оғайни?
— Марказга.
— Ия, ахир кечагина борган эдингиз-ку!
— Кеча қанд, чой олиб келгандим. Бугун керосин билан тузга кетяпман.

Агар сиз Тўрткўлда бўлсангиз бундай гапларни кўп эшитасиз.

Кейинги вақтда Тўрткўл район магазинларида меҳнаткашлар учун зарур уй-рўзғор буюмлари, саноат молларини ва айрим озиқ-овқат маҳсулотларини топиш амри маҳол бўлиб қолди. Район савдо ташкилотлари бунга товар олиб келиш учун транспортлар етишмаётир, деган баҳонани рўкач қилмоқдалар. Чорводорлар учун сайёр савдо уюштирилмаган.

Автоном республика матлубот кооперацияси раҳбарлари бу масалаларни жиддий ўрганиб, тўрткўлликларга савдо хизматини яхшилашга қаратилган конкрет тадбирларни тезда амалга оширишлари лозим.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

НИҲОЯСИ БОРМИ?

Ленинобод қишлоқ Совети территориясида қишлоқ хўжалик техникуми, механизация мактаби, болалар касалхонаси жойлашган. Бу ерга Хиза шаҳридан кўплаб студент ва ўқувчилар ўқишга қатнайдилар.

Биргина қишлоқ хўжалик техникумида ўқиётганлар сони 1500 кишига етади.

Шунга қарамасдан бу маршрут бўйича автобус ўтган йил ноябрь ойидан буён йўл ремонт қилинмаган деган баҳона билан қатнамай қўйди.

Дарҳақиқат қишда йўл жуда лойлиги сабабли машиналар ҳаракати вақтинча тўхтатилган эди. Шу кунларда бу йўлдан колхоз машиналари, таксилар бемалол юриб турибди. Аммо Хивадаги 79-автобаза директори Р. Полвонов, бош инженер И. Матчонов ўртоқлар бу йўл ремонт қилинмаса автобусларнинг қатнашига рухсат этмаймиз, деб туриб олганлар.

Бу сансалорликнинг ниҳояси борми?

А. РАҲМОНОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

Ўзбекистонда Украин адабиёти ва санъати декадаси олдидан

ДЎСТЛИК ҚЎШИҒИ

Асрлар, минг йиллар ўтажак, лекин совет халқининг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган жасорати сира эсдан чиқмайди. Келажак авлодлар халқимизнинг қаҳрамонлигига ҳавас билан боқажак. Маккор, манфур душман устидан ғалаба қозониш учун умумхалқ курашига Украина билан Ўзбекистон адабиёт ва санъат ходимлари ҳам муносиб ҳисса қўшдилар.

Украин халқининг энг яхши зиёлилари, ёзувчилар, шоирлар, рассомлар, музикашунослар, фан ходимлари душман вақтинча босиб олган Украина ерларини қолдириб кетишга мажбур бўлдилар. Совет Ўзбекистони уларни кенг қучоқ очиб иссиқ бағрига олди. Украиналик дўстларимиз ўзбек заминида ўзларини меҳмондек эмас, шу ернинг фарзандидек хис қилдилар. Лекин улар Украинанинг олтин бошоқли далаларини, киндик қонлари тўкилган қадрдон жойларини асло унутмадилар. Душманга қарши нафрат ҳиссини алангалатадиган, ҳаётбахш совет дўстлигини улуғлайдиган, ғалабага ундайдиган асарлар ёздилар.

Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар ўзбек халқи Тарас Григорьевич Шевченко, Иван Франко, Леся Украинка, М. Коцюбинский сингари украин адабиёти намояндалари билан таниш эмас эдилар. Совет замонасидагина украин ёзувчиларининг ижоди билан яқиндан танишишга муяссар бўлдилар.

Украина ва Ўзбекистон адабиётлари ўртасидаги ўзаро алоқа 1920 йилнинг охиридаёқ туғилди. Украин ёзувчиси Иван Ле «Тоғ оралиғи» романини 1929 йилда яратди. Бу асар Ўзбекистонда социализм қурилишига бағишланган бўлиб, романда украин, ўзбек ва рус халқи вакилларининг дўстлиги, уларнинг мардлиги тараннум этилади. Иван Ле Ўзбекистонда яшаган, халқ ҳаёти билан яхши таниш, ўзбек адибларининг қалин дўстидир. Украин ёзувчисининг асари 30-йилларнинг бошидаёқ ўзбек тилига таржима қилинди. Иван Ле ўзбек ёзувчилари тўғрисида бир қанча мақолалар ёзди, украин халқини ўзбек адабиёти билан таништиришга муносиб ҳисса қўшди.

30-йилларнинг охирида украин шоири Микола Бажан «Ўзбек поэзияси» деган шеърлар туркумини яратди. Бу туркумга 3 та шеър кирган бўлиб, биринчиси — «Боғбон» халқлар дўстлигига, иккинчиси — «Раққоса» Тамарахонимга бағишланган, учинчи шеърида Темурланг тўғрисида фикр юритади.

Микола Терешченко, Мария Пригора ҳам ўз асарларини Ўзбекистонга бағишлайдилар.

Улуғ украин қўбузчиси Т. Г. Шевченконинг юбилейини нишонлаш Ўзбекистонда ҳам чинакам халқлар дўстлиги байрамига айланиб кетади. Ўзбекистон КП Марказий Комитети 1938 йил 25 сентябрда қарор қабул қилиб, улуғ украин шоири Т. Г. Шевченко туғилган куннинг 125 йиллигини нишонлаш учун юбилей комиссияси тузди. Бу комиссия зиммасига Ўзбекистонда Т. Г. Шевченко хотирасини абадийлаштирадиган бир қанча муҳим тадбирларни амалга ошириш вазифаси юкланади. Шу муносабат билан шоир асарларини оммавий тиражда нашр этиш, украин мутафаккирининг поэзияси ва фаолияти тўғрисида очерклар, адабий асарлар яратиш учун қардош Украинага ёзувчилар бригадасини юбориш кўзда тутилади. Улуғ кўбузчининг тўйи муносабати билан икки қардош халқ адабиёти ва санъатининг ҳамкорлиги янада мустаҳкамланади. 1939 йилда Т. Г. Шевченконинг танланган асарлари «Қўбузчи» деган ном билан нашр этилади. Ўзбек халқининг атоқли шоирлари Ҳамид Олимжон, Уйғун, Амин Умарий, Ҳасан Пўлат ва бошқалар Тарас Григорьевичнинг шеърларини ўзбек тилига зўр муҳаббат билан таржима қиладилар.

Улуғ Ватан уруши йиллари даврида украин ёзувчиларидан 25 га яқин кишиси қуёшли республикамизда анча вақт яшаб ижод қилдилар. Тошкентда Иван Ле, Микола Бажан, Александр Ильченко, Микола Терешченко, М. Ушаков, П. А. Вильховский, харьковлик ёзувчилардан шоир Абарбанель, Болобан, Котляр, одессалик ёзувчи Вастров, днепропетровсклик ёзувчи Страковский, Самарқандда киевлик ёзувчи, шоирлардан Штурман, Шумило, Шейхтман, харьковлик ёзувчи, шоирлардан Владько, Ганимов, Нестер Каганович, Хашеватский ва бошқалар ўзбек халқининг меҳмондўстлигидан баҳраманд бўлдилар. Республикамизга рус, украин, белорус, молдован ёзувчиларининг, бошқа қардош халқлар шоирлари ва ёзувчиларининг келиши Ўзбекистоннинг маданий ҳаётида катта воқеа бўлди. 1942 йил 12 январда Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлар Совети ва Ўзбекистон КП(б) Марказий Комитети «Ўзбекистон ССРга келган йирик фан, адабиёт ва санъат ходимларидан фойдаланиш тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Ўзбек ва украин зиёлилари, бошқа қардош миллат зиёлилари билан бир ёқадан бош чиқариб, бир тан-бир жон бўлиб, ғалаба соатини яқинлаштириш учун астойдил меҳнат қилдилар.

М. Бажан, М. Терешченко, М. Ушаков, А. Ильченко ва бошқалар сахий ўзбек заминида яшаб турган пайтларида кўпгина ажойиб асарлар ёзишди. Урушнинг оғир даврларида «Ғазабли Украина» деган шеърлар тўплами нашр этилди. Бу китобга П. Тичинанинг «Украина ҳақида ўйлар», М. Бажаннинг «Қасам», «Чақириқ», «Танкимиз», шунингдек Максим Рильский, А. Малишко, М. Терешченко ва бошқа шоирларнинг шеърлари киритилган бўлиб уларни Ҳамид Олимжон, Уйғун, Зулфия ва бошқа адиблар катта маҳорат билан таржима қилганлар.

М. Терешченконинг ўша йили босилиб чиққан «Сўз ва шон» шеърлар тўплами Совет Иттифоқи халқларининг дўстлигига, Ўзбекистонга, ўзбек меҳнат аҳлига, барча қардош халқ фарзандларининг Украинани озод қилиш учун курашига бағишлангандир. Шоир «Тошкент дафтари» сарлавҳали шеърида Украина учун курашаётган кўп миллатли халқлар дўстлигини куйлайди. Унинг кўпгина шеърлари ўзбек классик адабиётининг намояндалари Навоий, Муқимийга, биринчи ўзбек совет ёзувчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийга аталгандир.

Уруш даврида Александр Ильченконинг очерклар тўплами — «Қалб хотираси» нашр этилди, буни ўзбек ёзувчиси Абдулла Қаҳҳор 1943 йилда ўзбек тилига таржима қилди. Автор ўзбек табиатининг ўзига хос нафосатини, халқимизнинг меҳнати, курашини, унинг Ватанга бўлган муҳаббатини, фашистларга бўлган қаҳр-ғазабини ифода қилади. Ёзувчи А. Ильченко 1942 йилда ўзбек делегацияси билан биргаликда фронтга борди.

Украин, ўзбек драматурглари ҳам яқиндан ҳамкорлик қилишди. Яков Башнинг «Профессор Буйко» асарида ўзбек партизани Саид образи ҳам бор. Бу образ ҳаётдан олинган киши образидир. Ахир, Улуғ Ватан уруши даврида партизанлар сафида туриб фашистларга қарши курашган халқ қасоскорлари орасида қуёшли диёримизнинг ўғлонлари ҳам бор эди-да!

Атоқли ўзбек адиби Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон уруш даврида ўзларининг «Сен етим эмассан», «Мен яҳудийман», «Оксананинг кўз ёшлари» сингари ажойиб асарларини яратдилар. Улар ўзларининг украиналик қаламкаш дўстларига яқиндан кўмаклашиб турдилар. Шоир Уйғуннинг «Украина еллари» поэмаси ўзбек ва украин халқларининг мустаҳкам дўстлигига бағишлангандир.

Талантли ўзбек ёзувчиси Абдулла Қаҳҳорнинг «Олтин юлдуз» повестида қардош Украинани озод этиш учун қилинган жанглар тасвирланади. Муаллиф ўзбек халқининг ўғлонлари рус ва украин дўстлари билан биргаликда Украина тупроғини ғанимлардан тозалаш учун қандай курашганликларини ёрқин саҳифаларда кўрсатиб берган. Повестда Аҳмаджон Шукуровнинг қаҳрамонлиги ҳикоя қилинади.

Драматург Комил Яшин уруш йилларида «Босқинчиларга ўлим» пьесасини ёзди. Бу асар Улуғ Ватан уруши даврида украин халқининг ҳаёти ва курашига бағишланган. Бу фактлар шуни кўрсатадики, Улуғ Ватан уруши йилларида Украина ва ўзбек адабиёти фашист босқинчиларига қарши курашда совет кишиларининг қўлларида қудратли қурол бўлди, ўзбек меҳнаткашларини ҳаётбахш совет ватанпарварлиги, Улуғ Ватанимизга меҳр-муҳаббат, ғалабага ишонч, совет тузумининг куч-қудратига ишонч руҳида тарбиялади.

Ватан урушининг кизғин пайтларида Украинадан келган ўнга яқин театр ўз саҳна асарларини ўзбек томошабинларига тақдим этди. Ўзбекистон пойтахтида Франко номли украин театри Иван Франконинг «Ўғирланган бахт» пьесасини кўрсатишдан иш бошлади. Театр коллективи ажойиб ўзбек шоири Ҳамид Олимжоннинг «Муқанна» асарини ўз репертуарига киритди. Бу асарнинг Киевда қўйилиши украин ва ўзбек халқлари ижодий ҳамкорлиги қанчалар мустаҳкам эканлигининг жонли далилидир. Кўпгина украин театрларининг коллективлари, атоқли артистлар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ Фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди. Энг яхши санъаткорларга Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби деган фахрий унвонлар берилди. Ўз навбатида жасур ўзбек қизи Гавҳар Раҳимова раҳбарлигидаги ўзбек филармонияси бригадаси Украина ва бошқа қардош республикаларда жанг майдонларида бўлиб, солдатларнинг руҳини кўтарди. Шундай концертлардан бирини кўрган тўпчи-қизил аскар ўртоқ Колиниченко бундай деган эди:

«Мен — украиналикман, менинг ёнимда ўзбек Жўраев бор. Биз душманни бир ердан туриб кузатиб, фашистларга қарши битта тўпдан ўқ отмоқдамиз, битта ер тўлада яшаб, бирга дам оламиз. Мен ўзбек ва украин халқлари номидан қасамёд қилиб айтаманки, фашист газандалари Совет Иттифоқидаги озод халқларни ҳеч қачон қул қила олмайдилар».

Ўзбекистонда яшаб ижод қилган кино ходимлари «Камалак» кинофильмини яратдилар.

1944 йил 26 июлда Иван Франко номли Украина театри коллективи Ўзбекистондан Киевга қайтди. Театр директори ва бадиий раҳбари СССР халқ артисти Гнат Юра тошкентликлар билан хайрлашаркан бундай деган эди:

«Биз ўтли муҳаббат билан севиб қолган меҳмондўст Ўзбекистон билан хайрлашар эканмиз ҳарбий вақтнинг оғир шароитларида бизга кўрсатилган хушнудлик, эътибор, ғамхўрлик учун сидқидилдан ташаккур ҳисларини изҳор қиламиз. Бизнинг Ўзбекистонда бўлишимиз ва биргаликда ҳамкорлик қилишимиз — қардош халқлар ҳамдўстлигининг ёрқин далилидир».

Ғалабамизга 20 йил тўлди. Урушдан кейинги даврда қудратли Ватанимиздаги барча халқлар, шу жумладан украин ва ўзбек халқларининг дўстлиги, ҳамкорлиги, адабиёт ва санъатнинг ижодий ҳамкорлиги тағин ҳам мустаҳкамланди. Ҳаётбахш совет ватанпарварлиги, ленинча дўстлигимиз ўзининг буюк самарасини Ватан бошига оғир мусибат тушганда ҳам, Ғалаба офтоби бошларимиз узра порлаб, Украина заминига ҳам, ўзбек диёрига ҳам баббаравар нур сочаётган тарихий дамларда ҳам ўз кучини кўрсатди ва кўрсатмоқда. Ўзбек халқининг «Украина — Ўзбекистон» деган ажойиб қўшиғи бор. Бу қўшиқ дўстлик, тенглик қўшиғидир. Бу қўшиқ тобора кучлироқ янграйверади.

С. ИСМОИЛОВА.
Самарқанд Давлат университети тарих кафедрасининг ассистенти.

ЖЎШҚИН ҚАЛБ

(УЙҒУН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА)

Одатда ҳар бир янги тарихий давр ўзининг янги қўшиғи билан туғилади. Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин ҳам шундай бўлди. Кекса тарихнинг кенжа фарзанди сифатида дунёга келган социализм ўзи билан бирга янги эранинг улуғворлигини ва ажойиб воқеаларга бойлигини, озод инсоннинг истиқболи порлоқ эканини тараннум этувчи янги типдаги ёзувчилар плеядасини олиб келди. Улар илҳомбахш замон қўшиғини баланд овоз билан куйлашга киришдилар. Ана шундай куйчилардан бири шоир Уйғун эди.

Октябрь ғалабаларининг жарчиси, оташин шоир ва жамоат арбоби Ҳамза Ҳакимзода, Садриддин Айний, улардан кейин қўлига қалам олган Ойбек, Ғ. Ғулом, Ғайратий, Ҳ. Олимжон, Ойдин каби шоирлар қаторида Уйғун ҳам совет воқелигини куйлай бошлади ва йиллар ўтиши билан китобхонлар оммасига манзур бўлган кўп асарлар яратди.

Уйғун (Раҳматулла Отақўзиев) 1905 йили 14 майда хизматчи оиласида дунёга келди. Ёш Раҳматуллада адабиётга ҳавас жуда эрта бошланади. У эски мактабда ўқиган, кейин 1918 йилда Марида очилган биринчи совет мактабига кирган йилларида ҳам бадиий асарларга, айниқса халқ достонларига ихлоси баланд эди. 1923 йили Тошкентга келиб, область таълим-тарбия техникумида ўқий бошлаганда эса ўзининг дастлабки машқий шеърларини ёзади. Бўлажак шоирнинг бу тўнғич асарлари техникум деворий газетасида босилиб туради.

Шеърият устида қунт билан ишлай бошлаган Уйғун 1925 йилнинг охирида «Ер юзи» журналида «Кўнглим» сарлавҳали шеърини бостиришга муваффақ бўлади. Бу ёш авторнинг матбуотда эълон қилинган биринчи асари бўлиб, истиқболга бошловчи йўлланма ролини ўйнаган эди.

Уйғун ижодининг дастлабки босқичи учун характерли бўлган оптимизм баҳор образидагина эмас, шу қаторда «Ўтмишнинг жафоли қўйнида» чекилган азоб-уқубатлар тугаб, тарихнинг, янги ижтимоий жамиятнинг баҳори бошланганини кўра билиш ҳам равшан бўртиб туради. Шоирнинг биринчи — «Баҳор севинчлари» тўпламидаги (1929 й.) «Ай инқилоб», «Май», «Кураш боласи», «Баҳор», «Шодлигим» каби қатор шеърлар революция ғалабалари, Қизил Армиянинг қудрати, инқилобнинг азамат фарзанди — комсомол ҳақидаги, Коммунистик келажак тўғрисидаги мароқли қўшиқлардир.

Азамат қадамлар билан олға кетаётган ҳаётимиздан орқада қолмаслик учун шоир чидам билан ишлайди, ўрганади. Рус, ўзбек ва бошқа қардош халқлар адабиёти классикларидан ижодий сабоқ олиб, бадиий маҳорат сирларини эгаллашда давом қилди.

Атоқли шоир Уйғуннинг шеърлари кўпгина қардош халқлар тилига таржима қилинган. Суратда: таниқли таржимон-шоир Николай Ушаков Уйғун билан ҳамкорликда унинг шеърларини украин тилига таржима қилмоқда.

Уйғун бадиий проза соҳасида қаламини синаб кўриш ниятида бир неча ҳикоялар ҳам ёзди.

Уйғуннинг навбатдаги шеърлар тўплами «Иккинчи китоб»нинг (1933) майдонга чиқиши шоир янги-янги ижодий муваффақиятларни қўлга киритаётганидан гувоҳлик беради.

Ўттизинчи йиллар маҳсули бўлган «Украина еллари», «Шунинг ишқи», «Куз қўшиқлари» ва бошқалар ўзбек поэзиясидаги лириканинг нодир намуналари сифатида лирик қаҳрамоннинг қалб ҳароратини маҳорат билан кўрсатиб берди.

Тинч қурилиш йилларида ўз нозик ҳис-туйғулари, майин кечинмалари билан характерланадиган Уйғуннинг лирик қаҳрамони Улуғ Ватан уруши даврида жанговар солдатга айланди. Зўр ижодий ғайрат билан ишлаган шоир жанг йиллари совет кишиларининг она-Ватанга битмас-туганмас муҳаббатини, оға рус халқи ва бошқа қардош халқлар билан ўзбек халқининг самимий дўстлигини, қудратли элимизнинг ғалабага бўлган комил ишончини тараннум қилди. Шоир «Гўзал Россиянинг гул қучоқлари, Фарғона водийси, Памир тоғлари, Сибирь тайгалари, Қрим боғлари»дан иборат чексиз Ватанга мурожаат қилиб: «Ўлсам айрилмасман қучоқларингдан!» — деди. Унинг севган образлари баҳор, гул ва булбул уруш кунларида ўзгача хусусият касб этиб, ғалабамизга ҳисса қўшди. Зотан баҳор китобини ўқийдиган булбул фақат «ғалаба» сўзини такрорлар эди.

Уйғун 1940 йиллардан бошлаб драматургия соҳасида ҳам қалам тебрата бошлайди. Унинг дастлабки пьесалари «Она» (1942), драматург Иззат Султон билан ҳамкорликда ёзилган «Алишер Навоий», (1943), «Қалтис ҳазил» (1944) мураккаб жанр — драматургияни эгаллаш борасидаги ишончли қадам бўлди.

Халқлар дўстлигини гавдалантирувчи «Ҳаёт қўшиғи» (1947), ўзбек колхозчиларининг пахтадан мўл ҳосил олиш йўлидаги фидокорона меҳнатини мадҳ этувчи «Олтинкўл» (1948), янгилик билан эскилик ўртасидаги курашда янгининг зафарли юришини, совет кишиларидаги илғор ахлоқий сифатларни намойиш қиладиган «Навбаҳор» (1948) каби пьесалар драматургиямизни бойитишда, замонавий асарларга бўлган чанқоқликни қондиришда маълум даражада роль ўйнади.

Шоир ва драматург Уйғун замон чақириғига ҳозиржавоблик билан ёзилган пьесалар қаторида шеъриятни ҳам эсдан чиқармади. «Озод халқимизнинг мунаввар йўлин» белгилаб берган Улуғ Ленин ҳақида, «доим халқнинг саодатин кўзлайдиган», порлоқ келажак томон бошлаб бораётган, давримизнинг ақл-идроки, виждони — Коммунистик партия ҳақида, Ватанимиз ҳақида юксак эҳтирос билан куйлади. Унинг «Тинчлик куйлари» (1960), «Ҳаёт чақиради» (1961) номли китоблари бахтиёр замондошларимиз ва ажойиб замонимиз садосидир.

1962 йили Уйғуннинг «Ҳуррият» пьесалар тўплами нашр этилди. Унда «Ҳуррият», «Дўстлар», «Сўнгги пушаймон» сингари асарлар бор.

Илғор колхоз ҳаёти социалистик қишлоқ меҳнаткашлари учун коммунизм мактаби бўлиб хизмат қилаётгани «Ҳуррият» драмасининг бош темасидир. Асарнинг бош қаҳрамони Ҳуррият оддий колхозчидан раисалик лавозимигача кўтарилган, ҳаётни севадиган, энг яхши инсоний фазилатлари билан ўзига нисбатан чуқур ҳурмат уйғотадиган аёл. Автор авваллари уятчан, юмшоқ ва ўз кучига ишонолмайдиган Ҳурриятдаги эволюцияни жуда ишонарли манзараларда кўрсатишга эришади. Ҳуррият фаолияти мисолида КПССнинг XX съездидан кейин майдонга келган янги вазиятни, ҳаётда ва кишилар қисматида рўй берган муҳим ўзгаришларни ҳаққўйлик билан тасвирлайди.

Уйғун «Дўстлар»да ҳам ўзига яхши таниш бўлган муҳит — колхоз қишлоғига ва кўпдан бери севиб қолган одамлари — қўли гул, қалби тоза танти пахтакорларга мурожаат қилади.

Драматург Уйғуннинг тематикаси тобора кенгайиб бормоқда. Қишлоқ хўжалиги ҳаётига оид кўпгина пьесалардан ташқари олимлар муҳитини кўрсатадиган «Сўнгги пушаймон», тарихий темада ёзилган ва реакцион «Қўқон мухторияти»нинг тор-мор келтирилишини тасвирлаган «Гирдоб» фикримизнинг далилидир.

Уйғуннинг таржимон сифатидаги фаолияти ҳам эътиборга лойиқдир. Ўзбек китобхонларини рус классик ва совет шоирлари асарлари билан, прогрессив жаҳон адабиётининг ўлмас намуналари билан таништиришда анча хизмат қилди.

Уйғун ўзбек совет адабиёти ва санъатини ривожлантириш йўлида қилган кўп йиллик самарали меҳнати учун Совет ҳукумати томонидан Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат белгиси» орденлари, медаллар ва фахрий ёрлиқлар билан мукофотланган. 1956 йили унга Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби деган фахрий унвон берилган. Бир неча йиллардан бери Ўзбекистон ССР Олий Совети, кейин Қорақалпоғистон Автоном Республикаси Олий Совети депутатлигига сайланиб, ўз сайловчилари орасида жамоатчилик ишларини олиб бормоқда.

Ўз халқига муносиб хизмат қилаётган жўшқин қалб эгаси, эҳтиросли коммунист, актив жамоатчи Уйғун яратаётган асарлар ажойиб ҳаётимизнинг гулшан қўшиқларидир.

Ҳурматли юбилйримиз 60 ёшга кирган бўлса-да ҳали куч-ғайратга ва ижодий режаларга тўла. Халқимиз ундан «шодлик ва илҳом манбаи бўлган» талай асарлар кутади, Ахир шоирнинг ўзи айтгандай:

Сочнинг оқи — кўр устидаги
Кулдай бир гап. Ҳаёт ишқи зўр.
У қаритмас соч оқарса ҳам.
Яллиғланур юракдаги ўт.
...Кўнгил, илҳом қаримас сира.

М. ЮНУСОВ,
филология фанлари кандидати.

УЙҒУН.

САРОБ ЭМАС

(Қорақум каналида)

Борми бизнинг қудратимизга
Бўйсунмаган биронта соҳа?
Сароб эмас кўзга кўринган,
Қум қўйнида гуллаган воҳа!
Сароб эмас, ўзинг ичиб кўр,
Чўл бағрида оқаётган сув.
Сароб эмас, биз яратган кўл.
Юлдузларни акс этган кўзгу.
Бу зилол сув қумнинг минг йиллик
Чанқоғини қондирган шароб.
Қаҳрамонлар ҳамла қилганда,
Ҳатто, қўрқиб чекинар сароб.

СЎНГГИ ДАМГАЧА

Амр этинг доимо тайёрман ишга,
Азиз ватандошлар, сизда қулоғим.
Сиз учун хизматда сўнгги дамгача
Тўхтамайди қалбим — қайнар булоғим.

ҚЎРҚОҚ ЭМАСМАН...

Йўқ, азизим, қўрқоқ эмасман,
Қўрқмагайман ҳатто ўлимдан.
Аммо даҳшат — янга қолсаму
Ушламаса дўстлар қўлимдан.

ШОИРНИ ҚУТЛАЙМИЗ

Шоир Уйғун! Бу икки сўзда қанчадан-қанча маъно бор. Бу ном мен учун лирика, фалсафа ва дўстга бўлган юксак ҳурматдир. Поэзиямиз осмонида жуда кўп ёрқин юлдузлар бор. Ана шу ёруғ юлдузларнинг бири Уйғундир. Мана бугун у 60 ёшга қадам ташлабди. Шундай шодиёна кунда мен қадрли дўстимни хаёлан бағримга босиб табрик этаман ва унга ижод уфқининг янада юксак чўққиларига кўтарилишида муваффақиятлар тилайман.

Степан ЩИПАЧЕВ.

* * *

Қадрли Раҳматулла, ёшингиз 60 га тўлибди! Мен Сизни дўст сифатидагина эмас, украин китобхонларининг севимли автори сифатида ҳам кўп сонли ўқувчилар номидан табриклайман.

Шундай улуғ айём кунларида 30-йилларни жуда хурсандчилик билан эсга оламан. Кўпгина шеър тўпламлари қаторида Сизнинг илк проза китобингиз ҳам босилгани хотирамда. Мен бу ҳикоялар тўпламингизни Самарқандда ўқидим. Ўқидиму беихтиёр шеърларингизга ҳам қизиқиб қолдим.

Ҳа, у кунлар орқада қолди, аммо дўстлигимиз ҳамон илгарилаб бормоқда. Неча-неча ҳаяжонли онларни бирга ўтказдик.

Соғ бўлинг, қадрдонимиз Уйғун! Ижодингиз доим барқ урсин. Асарларингизни китобхонлар доим севиб, тўлқинланиб ўқисин.

Иван ЛЕ.
Киев. Май. 1965 йил.

* * *

Раҳматулла Отақўзиев — Уйғун ўзбек совет шеъриятида ўз овози билан катта мавқени эгаллаб келган улкан, истеъдодли шоир. У драматургия соҳасида ҳам ажойиб драма ва музикали драмалари билан танилди ва обрў қозонди.

Ўзбек совет адабиётининг оқсоқол қаламкашлари сафидан салобатли ўрин эгаллаган Уйғун ижод майдонининг жонкуярларидан бири бўлиб, серзавқлиги, меҳрибон ва сезгирлиги билан ҳам дўстлари, ҳамкасблари орасида ажралиб туради.

Дўстимнинг ижодий тўйи нишонланаётган шу кунларда уни қайта-қайта қутлагим келади.

Ҳурмат ва самимият билан,

Собир АБДУЛЛА.

ЯКУНЛОВЧИ МАШҒУЛОТЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг идеология бўлимида партия ходимлари, тўгарак ва семинар раҳбарларининг кенгаши бўлди. Кенгашда сиёсий маориф системасида ўқув йилини тугаллаш масаласи муҳокама қилинди.

Сиёсий маориф кабинетларининг мудирлари, пропагандистлар қизиқарли фикрларни айтдилар. Улар партия ташкилотлари якунловчи машғулотларга тайёрланганда белгиланган ўқув программаси қандай ўзлаштирилганлигини эътибор билан текшириб чиқишлари лозим, дедилар. Зарурат бўлган тақдирда пропагандистлар тингловчилар билан маслаҳатлашиб, қўшимча машғулотлар уюштира оладилар, баъзи масалаларни эса консультацияларда муҳокама қила оладилар. Лекциялардан ва тингловчиларнинг мустақил ишлаш имкониятларидан ҳам фойдаланиш керак.

Якунловчи машғулотлар тўгарак ва семинарларнинг ишида муҳим босқичдир. Бу машғулотларни шундай уюштириш керакки, суҳбат қатнашчилари ўртага қўйилган масалалар тўғрисида чуқур фикрлашиб олсинлар, ўз куч ва ғайратларини ишлаб чиқаришнинг конкрет вазифаларини ҳал этишга сафарбар қилсинлар.

Машғулотларга якун ясаш формалари хилма-хил бўлиши мумкин эканлиги кўрсатилди. Масалан, пропагандист замонамизнинг актуал проблемаларини ўрганиш тингловчиларга нима берди, деган темада суҳбат ўтказа олади. Бу машғулотни ўқув планининг айрим, энг мураккаб масалалари юзасидан суҳбат шаклида ўтказиш мумкин. Якунловчи машғулотларда КПСС Программасини, коммунистик қурилиш планларини муваффақиятли бажаришга қаратилган тадбирларини таҳлил этишга алоҳида эътибор бериш лозим. «Марксизм-ленинизм коммунистик партияларнинг халқаро бирлиги ва жипслиги тўғрисида»ги темага таааллуқли масалаларни муҳокама қилиш якунловчи машғулотлар ўтказиш, шунингдек ўтилган материал бўйича суҳбатлар уюштириш учун яхши асос бўла олади.

Марксча-ленинча назарияни ўрганувчи раҳбар кадрларнинг якунловчи машғулотларида ишдаги ленинча услуб масалаларини ўрганиш мақсадга мувофиқдир. Назарий семинарларда, партия-совет активи мактабларида марксизм-ленинизм кечки университетларида шуғулланаётган ва яхши тайёргарлик кўрган ўртоқлар учун назарий конференциялар ўтказиш тавсия этилади.

Ишнинг муваффақияти пропагандистга, унинг якунловчи машғулотлар учун ажратилган вақтдан фойдалана билишига, мароқли суҳбат ўтказишига, ўрганилган материалнинг энг асосий моментларини ажратиб кўрсатишига, коммунистлар ва партиясизларнинг эътиборини келгуси ўқув йилида чуқур ўрганилиши лозим бўлган назарий масалаларга қаратишига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Якунловчи машғулотлардан янги ўқув йилида сиёсий маорифни ташкил этиш планларини ишлаб чиқиш учун фойдаланиш лозим.

Ўқув йилини якунлаш соҳасида «майда-чуйда» иш бўлиши мумкин эмас. Ҳар бир ишни олдиндан, пухта ўйлаб белгилаб қўйиш керак. Партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари ҳозирнинг ўзидаёқ бюро мажлислари ва партия йиғилишлари ўтказиб, якунловчи машғулотларни уюштириш билан боғлиқ бўлган масалаларни қараб чиқишлари керак.

В. СИЗРАНЦЕВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети идеология бўлими мудирининг ўринбосари.
(ЎзТАГ).

Олтиариқ районидаги «Ленинград» колхозининг механизаторлари ғўзанинг дастлабки парваришини тугалладилар. Ҳозир экинни суғориш жадал давом эттириляпти. Насослар ишга туширилди. Ҳар куни кўпгина майдондаги экин ана шу сув билан суғорилмоқда. Суратда: каналга ўрнатилган насос орқали пахта даласига сув чиқарилмоқда.

Г. Бойко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

УСТОЗ

Маҳмуд ака бугун одатдагидан эрта уйғониб, нонушта қилди-ю, қадрдон даргоҳ томон йўл олди. Бу азиз даргоҳ уни салкам йигирма йилдан бери қучоқ очиб қарши олади.

Тошкентдаги Владимир Ильич Ленин номли республика Пионерлар саройи болаларнинг энг севимли жойи ҳисобланади. Ҳар йили бу ерда юзлаб ўқувчилар ўзлари истаган касбларини ўрганиб, ҳунар эгаси бўладилар. Пионерлар саройида 40 га яқин тўгарак бўлиб, уларга пойтахт мактабларининг салкам икки минг пионер ва ўқувчилари қатнашадилар. Бу ерда бошқа тўгараклар билан бирга уймакорлик тўгараги ҳам кўп йиллардан бери мунтазам ишлаб келмоқда. Бу тўгаракка Маҳмуд ака Усмонов раҳбарлик қилади.

— Мен бу касбга ёшлигимданоқ меҳр қўйганман, — деб ҳикоя қилади Маҳмуд ака. — Марҳум отем уста наққош ва донг таратган меъмор эди. У қаерда ишласа мени ҳам эргаштириб борарди. Навоий театри биноси қурилишида Уста Ширин Муродов, Тошпўлат Арслонқулов, Абдулла Болтаев, Ёқубжон Раупов, Усмон Икромов каби етук меъморлар билан танишганман ва шундан бери уларни ўзимнинг устозларим деб биламан.

Маҳмуд ака наққошлик, уймакорлик, меъморчилик санъатининг сир-асрорини қунт билан ўрганди. У фақат ганч ўймакорлиги санъати билан эмас, балки ғишт териш, унга безакли формалар бериш, сувоқчилик ҳунари билан ҳам машҳурдир. М. Усмонов республикамиздаги серҳашам ва кўркам биноларни қуришда ҳам актив иштирок этди. Навоий театри, «Тошкент» меҳмонхонаси қурилишида қатнашди, Самарқанд ва Бухородаги Шоҳи Зинда, Гўри Амир, Бибихоним ёдгорликлари, Улуғбек, Шердор, Тиллакор мадрасалари ва мақбараларини зўр қизиқиш билан ўрганди, у ердаги Ота Полвонов, Мақсуд Қосимов каби талантли халқ усталари билан яқиндан алоқада бўлди, қимматли маслаҳатлар олди.

Маҳмуд ака талантли шогирдлар етиштиришга кўп куч сарфлади. Пионерлар саройининг катта залига қўйилган ажойиб панно ва экспонатларни ана шу шогирдлар ясашган. Тошкентдаги Николай Островский номли шаҳар пионерлар саройи ганч ўймакорлиги тўгарагининг раҳбари Тоҳир Шарипов, Янгийўл шаҳридаги пионерлар уйи ганч ўймакорлиги тўгарагининг раҳбари Маҳкам Ёқубжонов, Тошкент кабел заводи маданият саройидаги ганч ўймакорлиги ва наққошлик тўгарагининг раҳбари Мирвоҳид Усмоновлар Маҳмуд аканинг шогирдларидирлар.

Пионерлар саройининг Маҳмуд ака бошлиқ тўгарагида ҳозир 80 дан ортиқ бола бор.

— Тўгаракка биз ҳаммани ҳам қабул қилавермаймиз, — деди Маҳмуд ака. Аъзо бўладиган ўқувчи аввало мактабда яхши ва аъло баҳолар билан ўқиши, интизомли бўлиши билан бирга шу соҳани севиши, қадрлай билиши керак.

Ҳабибиддин Муродов, Баҳодир Аҳмедов, Абдураҳим Умаров, Абдураҳмон Султонов каби бўлажак меъморлар ўзлари ишлаган ВЛКСМ значоги, пионер значоги панноларни, гул вазаларни бутун дунё ёшларининг ижодий кўригида ҳам актив иштирок этганлар.

Маҳмуд ака Усмоновнинг болаларнинг меҳрибон устози ва мураббийси эканлигини ҳисобга олиб, уни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

— Яқинларгача шогирд эдим, — дейди Маҳмуд ака. — мана энди ўйлаб, юзлаб муносиб шогирдларим бор.

К. ШУКУРОВА.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДАН

ТАССнинг чет эл мухбирлари хабар берадилар

СОФИЯ

Болгария Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг қарорига мувофиқ, июнь ойида Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлади. Пленум машинасозликни жадал ривожлантириш тўғрисидаги, машинасозлик маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг техника савиясини янада ошириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилади. Болгария Компартияси Марказий Комитети пленум қарорининг лойиҳасини қабул қилди. Бу лойиҳа мутахассислар ва барча меҳнаткашлар ўртасида кенг муҳокама қилинади. Асосий вазифа, дейилади қарор лойиҳасида, кўтарма-транспорт машинасозлигини, радиоэлектроника ва асбобсозликни, металл ишловчи станоклар ва инструментлар, электротехника саноатини, қишлоқ хўжалик машиналарининг баъзи турларини ишлаб чиқаришни устун даражада ривожлантиришдан иборат.

* * *

Софияда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг кўмир саноати масалалари билан шуғулланувчи доимий комиссияси ҳузуридаги кўмирни саралаш илмий-техника кенгашининг тўртинчи мажлиси бўлди. Мажлисда Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи ва Чехословакия делегациялари қатнашдилар.

ПРАГА

Прагада иқтисодий ва илмий-техника ҳамкорлиги билан шуғулланувчи Чехословакия — Югославия комитетининг иккинчи мажлиси тўғрисидаги протокол ҳамда қора ва рангли металлургия соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукумати билан Югославия Социалистик Федератив Республикаси ҳукумати ўртасидаги битим имзоланди.

КОШИЦЕ

Александров номидаги Қизил байроқли Совет Армияси қўшиқ ва рақс ансамблининг биринчи концерти Кошицеда (Чехословакия Социалистик Республикаси) ўтказилди. 10 минг киши томоша қилган бу концерт зўр муваффақият билан ўтди.

Хитойнинг жануби-шарқидаги Гонконг Буюк Британиянинг мустамлакасидир. Унинг аҳолиси асосан хитойлар бўлиб, улар цемент заводларида, тўқимачилик комбинатларида, портларда, шахталарда ишлайдилар. Мустамлака меҳнаткашларининг ҳаёти жуда оғир. Оддий кишиларнинг оладиган иш ҳақи шунчалик озки, ҳатто болалар учун кийим-кечак сотиб олишга кучи етмайдиганлар ҳам кўп. Тор ва ифлос кварталлардаги кулбалар учун кўп ҳақ тўлашга тўғри келади. Суратда: қашшоқлар кварталида.

НТБ—ТАСС фотоси.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● Чехословакия Компартияси Марказий Комитети ва Чехословакия Социалистик Республикаси миллий мудофаа министрининг таклифига биноан, Германия Демократик Республикасининг ҳарбий делегацияси 17 майдан 26 майгача Чехословакияда бўлади.

● Истриядаги Лабин шаҳарчаси яқинида «Пломин» теплоэлектроцентрали қурила бошлади. Югославиянинг ана шу янги теплоэлектроцентрали йилига 625 миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқаради. Бу станцияни 1967 йилда қуриб битказиш белгиланди.

● СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Венада якшанба куни Франция ташқи ишлар министри Кув Де Мюрвиль билан учрашди. Учрашув вақтида ҳар иккала томонни қизиқтираётган масалалар муҳокама қилинди. (ТАСС).

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари М. В. Зимянин 15 майда Австралиянинг СССРдаги элчиси Ж. Р. Роулэндни қабул қилди ва унга қуйидагиларни айтди: Австралия ҳукуматининг Америка Қўшма Штатлари Вьетнамда олиб бораётган агрессив урушда қатнашиш учун пиёда аскарлар батальонини Жанубий Вьетнамга юбориш тўғрисидаги қарори халқаро ҳуқуқнинг энг муҳим нормаларини ва Вьетнам масаласи юзасидан 1954 йилда Женевада тузилган битимларни бузиш, деб қаралмоқда. Австралия Вьетнам халқига қарши асоссиз ва очиқдан-очиқ агрессия қилиш йўлига ўтмоқда.

Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати 1 май баёнотида Австралия ҳукуматининг ана шу қарорини кескин қоралади ва қатъий норозилик билдирди. Совет ҳукумати Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг ана шу баёнотини тамомила қўллаб-қувватлайди. Совет ҳукумати Австралия ҳукуматининг эътиборини шу нарсага жалб этишни ўз бурчи деб ҳисоблайдики, Австралия ҳукумати Вьетнамга нисбатан юқорида айтиб ўтилган сиёсатни ўтказиш ва очиқдан-очиқ агрессия йўлига ўтиш билан ўз ҳаракатларининг оқибатлари учун жиддий жавобгарликни ўз зиммасига олади.

Ж. Р. Роулэнд бу баёнотни Австралия ҳукуматига маълум қиламан, деди.

(ТАСС).

НОРОЗИЛИК КУЧАЙМОҚДА

Америка ҳарбийларининг Вьетнам ва Доминикана Республикасидаги агрессив ҳаракатларига қарши бутун дунёда норозилик ҳаракати кучайиб бормоқда.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон парламенти аъзоларидан бир групписининг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: «АҚШнинг Вьетнамга қарши агрессияси бутун инсониятни ғазаблантирди. Лекин шунга қарамай, Америка ҳарбийлари янги ҳарбий интервенция йўлига ўтиб олдилар. Доминикана Республикаси бу интервенциянинг қурбони бўлди. Қўшма Штатлар Доминикана Республикасида демократик ҳаракатни бостириш ва халқни конституцион ҳукуматни вужудга келтириш имкониятидан маҳрум этишни истайди». Баёнот Вьетнам ва Доминикана республикаси халқларининг миллий мустақиллик учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлайди.

Ҳиндистон меҳнаткашлари Американинг Вьетнамга қарши давом эттираётган агрессиясини кескин қораламоқдалар. Ҳиндистон касаба союзларининг даъватига мувофиқ, Бомбай, Мадрасда ва Ҳиндистоннинг бошқа шаҳарларида норозилик намойишлари бўлди. Бу намойишлар «Вьетнамдан қўлингни торт» шиори остида ўтди. Намойишларнинг қатнашчилари ўз резолюцияларида курашаётган Вьетнам халқи билан тамомила бирдам эканликларини изҳор қилдилар.

РИМ. Италия ёшлар ташкилотларининг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: «Қўшма Штатлар халқ ҳаракатини қурол ёрдами билан бўғиб ташлаш учун яна интервенция қилди». Доминикана Республикасининг ватанпарварлари билан бирдамлик туйғулари изҳор қилинган бу ҳужжатни Коммунистик партия, социалистик, радикаллар партиялари ва пролетар бирлиги социалистик партияси ёшлар ташкилотларининг вакиллари имзолаганлар.

(ТАСС).

ДЎСТОНА ВА БЕҒАРАЗ

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН ДЎСТЛИГИ МУСТАҲКАМДИР

Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ Ҳиндистон бош Министри Лаъл Баҳодир Шастрининг Совет Иттифоқига келиши совет ва ҳинд халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик йил сайин мустаҳкамланмоқда ва кенгаймоқда. Бу ҳамкорлик савдо ишларида, саноат объектларини биргаликда қуришда, техника лойиҳаларини биргаликда ишлаб чиқишда ва илмий-техника кадрлари тайёрлашда ўз ифодасини топмоқда.

1955—1956 йилларда Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида кенг иқтисодий алоқалар ўрнатилганлиги бежиз эмас. Чунки шу йилларда Ҳиндистон индустрлаш йўлига ўтди ва СССР билан ҳамкорлик қилиш давлат секторида оғир саноатни тез ривожлантириш учун, ҳинд экономикасининг асосий тармоқларида йирик корхоналар қуриш учун имконият яратиб берди.

Ҳозирги пайтда Ҳиндистонда СССР ёрдамида қирқдан ортиқ корхона ва объектлар қурилмоқда. Улар экономиканинг бундан буёнги мустақил тараққиёти учун асос бўлиб хизмат қилади. Оғир индустрия корхоналарининг қурилиши Совет Иттифоқи Ҳиндистонни тез индустрлаштиришга самимий ёрдам бераётганлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

СССР билан ҳамкорликда қурилган Бхилаи металлургия комбинатининг қуввати янги битимга мувофиқ 2,5 миллион тоннага етказилади. Бхилаи заводи 1960—1961 йилларда мамлакатга 15,3 миллион рупий фойда келтирган бўлса, шу вақт ичида Англия ёрдамида қурилган Дургапур металлургия комбинати 7,1 миллион, Германия Федератив Республикаси ёрдамида қурилган Роуркела металлургия комбинати 15,6 миллион рупий зарар етказди.

Совет—ҳинд дўстлиги рамзи бўлиб қолган Бхилаи комбинати иши тўғрисида ҳатто реакцион журнал «Нью-Йорк Таймс мэгазин» ҳам: «Ҳамма тан олганидек, Ҳиндистон металлургия саноатида энг яхши заводни руслар қуришди. Бхилаи заводи ГФР ва Англия ёрдамида қурилаётган металлургия заводларидан анча ўзиб кетди» деб ёзишга мажбур бўлди.

Совет Иттифоқи оғир машинасозлик корхоналари, кўмир ва нефть саноати корхоналари барпо қилишда ҳам Ҳиндистонга ёрдам кўрсатмоқда. Масалан, 1963 йил ноябрида Ранчи шаҳрида оғир машинасозлик заводи ва Дургапур шаҳрида тоғ-кон ускуналари заводи ишга туширилди. Совет Иттифоқининг ёрдами билан ҳозирги пайтда Хардвар шаҳрида энергетика машиналари ишлаб чиқарадиган завод қурилмоқда, бир неча электростанциялар ва бошқа корхоналар барпо қилинаётир.

Ҳиндистонда Совет Иттифоқининг ёрдамида қурилган ва қурилаётган корхоналар ҳар йили 2,5 миллион тонна пўлат, 5,4 миллиард киловатт соат электр қуввати, 6 миллион тонна нефть маҳсулотлари, 125 минг тоннадан ортиқ металлургия ва тоғ саноати ускуналари ишлаб чиқариш, 3,7 миллион тонна кўмир қазиб чиқариш имконини беради.

СССР ишлаб чиқаришни ташкил этиш соҳасидагина эмас, маҳаллий кадрларни ўқитиш ва тайёрлашда ҳам ёрдам кўрсатмоқда. Кўпгина ҳиндлар совет корхоналарида практикадан ўтдилар, улар Ўзбекистонда ҳам бўлдилар. Матбуотда ёзилишича, совет мутахассислари Бхилаи заводи қурилиши давомида 200 га яқин инженер ва техник, 500 дан ортиқ малакали ишчи етиштирдилар.

Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқ соҳасида ҳозирги пайтда Ҳиндистон товар обороти жиҳатидан Осиёдаги ривожланаётган мамлакатлар орасида биринчи ўринда туради.

Узоқ муддатли янги савдо битимига кўра 1964—1968 йилларда Ҳиндистон билан СССР ўртасида йиллик товар оборотини 1962 йилдагидан 2 баравар кўпайтириш кўзда тутилган. СССР аввалгидек Ҳиндистонга йирик саноат ускуналари, машиналар етказиб беради. Бундай товарлар 1965 йилда Ҳиндистонга экспорт қилинадиган товарларнинг кўпгина процентини ташкил этади ва дўст мамлакатда иқтисодий тараққиёт планларини бажаришда муҳим роль ўйнайди.

Империалистик давлатлар Ҳиндистонда ишлаб чиқариш воситаларининг ривожланишига тўсқинлик қилиш мақсадида йирик ускуналар ва машиналар етказиб бермас эдилар. Ҳиндистон СССРдан ва бошқа социалистик мамлакатлардан хоҳлаган ускунасини сотиб олиши мумкин. Бу эса империалистик давлатлар экспорти характерини ўзгартиб юборди. Эндиликда монополистлар ҳам мамлакатга ускуналар ва машиналар келтиришга мажбур бўлмоқдалар.

Ҳиндистон миллий экономикасини ривожлантиришда Совет ҳукумати Ҳиндистонга бераётган узоқ муддатли кредитлар муҳим роль ўйнайди.

Ҳинд жамоатчилиги СССРнинг қардошларча ва беғараз молиявий ёрдамига юксак баҳо бермоқда. Совет Иттифоқи кўрсатаётган ёрдам Ҳиндистон халқ хўжалигининг юксалишига, ишлаб чиқариш ҳажмининг ортишига ёрдам беради.

Ҳар икки давлат ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ёрдам принципларига асосланган иқтисодий алоқалар ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципи амалда қўлланилишининг намунасидир. Ҳиндистонда ўта ўнг кучлар ҳатти-ҳаракати авж олаётган, давлат секторини тўхтатиб қўйиш учун тазйиқ ўтказилаётган бир шароитда ҳинд экономикаси давлат секторини барпо қилиш ва уни ривожлантиришда СССРнинг иштироки жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу ёрдам техника-иқтисодий қолоқликни тугатишда, мамлакатнинг сиёсий мустақиллигини мустаҳкамлашда Ҳиндистонга катта кўмак бўлади.

М. КУТИНА,
П. РАСУЛЗОДА,

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий ходимлари.

ФУТБОЛ

«ПАХТАКОР» МУСОБАҚАДАН ЧИҚИБ КЕТДИ

Орехово-Зуевонинг «Знамя Труда» футболчилари СССР кубоги мусобақаларида маҳорат билан қатнашишни одат тусига киритиб олдилар. Улар «Пахтакор» футболчилари билан учрашганда кубок учун жон-жаҳдлари билан курашажакларини яна бир марта исботладилар.

«Знамя Труда» тошкентлик спортчиларни 3:2 ҳисоби билан мағлубиятга учратиб, уларни навбатдаги мусобақалардан чиқариб юбордилар.

Эртага, 19 майда Фарғона шаҳрида СССР кубоги учун навбатдаги мусобақа бўлади. Маҳаллий «Нефтяник» командаси Москванинг «Динамо» футболчилари билан учрашадилар.

М. МИРШАРОПОВ.

РЕДАКЦИЯ ТАШАККУРИ

«Совет Ўзбекистони» газета редакциясининг маёвкасида иштирок этган Ўзбекистон халқ ҳофизи Жўрахон Султонов, республикада хизмат кўрсатган артистлар Ғанижон Тошматов, Эргаш Йўлдошев, Авнер Бараев, артистлардан Шонижон Эргашев, Сирож Аминов, Нўсрат Иноқов, Толибжон Бадинов, Маҳмуд Абдуллаев, Алижон Эркаев ва бошқа ўртоқларга редакция коллективи самимий миннатдорчилик билдиради.

ФЕЛЬЕТОН

ТАБЛО ҚИССАСИ

Куйиб-пишиб дарвозага ким тўп киритди-ю, қайси анқов дарвозабон ўз дарвозасига келган тўпни ушлолмай қолди. — Буларнинг ҳаммасини стадионнинг қиблагоҳида яққол кўриниб турадиган табло ҳисобга олиб туради. Балиқ сувсиз яшамаганидек, стадион таблосиз бўлмаслиги аниқ.

Ишонингки, катталиги жиҳатдан Иттифоқимизда учинчи ўринда турган «Пахтакор» стадионида ўша ойнаи-жаҳон — табло йўқ бўлиб қолди. Ҳа шундай, донги кетган стадионда шу кеча-кундузда табло йўқ.

— Бу қанақаси?— дерсиз.

Биз ҳам худди шундай савол бердик:

— Табломиз бор эди, дўстим. Таблосиз қолдик,— дейди чуқур хўрсиниб стадион директори Н. П. Согонов.

— «Пахтакор»нинг пешанасида табло бор эди, икки ой бўлдики, шу табло йўқ,— дейди спорт жамиятлари ва ташкилотлари республика Совети союзида қурилиш ишлари билан шуғулланувчи И. А. Саакянц.

Эни беш, узунлиги ўн икки метр келадиган майдончага келиб, ҳанг-манг бўлиб қолдик. Ҳаммаёқ ўпирилиб ётибди. 1956 йилда стадионнинг шимолий қисмида кичик бўлса ҳам шинамгина табло қурилган эди. Орадан 9 йил ўтиб — 1965 йил март ойида стадион таблодан, томошабинлар «ҳисоб-китоб»дан ажралиб қолишди.

— Нима учун? Қандай қилиб?

— Стадион таблосини ҳозирги замон техникасининг ажойиб мўъжизалари асосида қурмоқчи бўлдик,—дейишади стадион раҳбарлари.— Ишқибоз Абдираимовнинг тўп оширишини, Красницкийнинг тўп киритишини, Пшеничниковнинг маҳорат билан тўпни ушлаб қолишини мана шу қурилаётган янги табло орқали кино экранида кўргандек яйраб кўриб ўтираверади.

Бу яхши иш, ажойиб ташаббус. Аммо масаланинг «лекин»и бор. Деҳқон чигитни вақтида ерга ташламаса нима бўлиши ўзингизга аён: колхоз раҳбарлари муҳокамага тушади, жазо олишади. Хўш, 60 минг киши алданса-чи? Бутун қиш, эрта баҳорда қўлни совуқ сувга ургилари келмай, қуёш нурини яхшилаб сочгач, енг шимариб стадионнинг бир томони ўпириб ташланса-чи. Шунда ҳеч ким ҳеч нарса демаса! Айбдорларга жазо берилмаса, муҳокамага тушишмаса. Масаланинг доғ бўладиган томони шунда!

Янги таблони қуриш учун Венгриянинг «Электраимпело» фирмасидан бутун бир бригада чақирилди. Уларнинг маслаҳати ва кўрсатмаларини Тошкент проект институтининг директори О. А. Рушкович, бош инженер Ю. В. Кузел икки қулоқлари билан эшитишди, бош қимирлатиб маъқуллашди. Венгриядан келган меҳмонлар шарафига уюштирилган зиёфатда янги таблони тез қуриб битказишга сўз беришди, қадаҳ кўтаришди. Худди шу меҳмондорчиликда Олег Александрович шундай деди:

— Янги таблонинг проектини биздан, яъни «Ташгипрогор»дан кўз очиб юмгунча оласиз.

Рушковичнинг бу сўзини қувватлаб инженер Кузел ҳам сўзга кирди:

— Бу ишга талантли архитекторларимиз Сицена ва Петрошовани жалб қиламиз! Таблони шундай қотирамизки, ишқибозлар терисига сиғмай қувонишади.

«Главгеология» вакиллари ҳам бўш келишмади:

— Бу ишга биз ҳам улушимизни қўшамиз.

53-трестнинг 17-қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи Ғ. Азимовнинг ҳам жим тургиси келмади:

— Бизга заказ-у, пул бўлса бас! Қурилишни яшин тезлигида бошлаб юборамиз.

Гарчи табло қурилишида амалий иш бошланмаган бўлса-да, раҳбарлар ҳозирча сўзларидан қайтганлари йўқ. Шоввозлар ҳар уч кун, бир ҳафта, ўн кунда стадионга бир келишади-да, эни беш, узунлиги ўн икки метр майдончага тўпланишади: музокара бошланади, ўз-ўзини танқид, савалаш авж олади.

— Проектни биз берамиз, — дейди Кузел.

— Қурилиш ишларини тезлаштириб юборамиз, — дейди Азимов.

Ваъдабозларнинг ваъдаларидан тинкаси қуриган Согонов билан Саакянц:

— Ваъданинг таги борми, — деб қўйишади.

Биз ҳам эни беш, узунлиги ўн икки метрли майдончада бўлдик ва қуйидагиларни аниқладик. «Главгеология» қурилиш ишига умуман ёрдам бермаяпти. «Ташгипрогор» эса «Главгеология»дан ошиб тушяпти: икки ойдан бери проектни эрта берамиз, индин берамиз деб ёш болани алдагандек алдаяпти. Азимов бош бўлган ташкилот юборган бир экскаватор ўн кун деганда эски таблонинг ўрнини аранг қазиб битирди. Шундан кейин бу экскаватор «дам олиш»га кетди. Иккинчи экскаватор келиб чўмичини у ер-бу ерга ботириб ғир-ғир қилиб турди. Табло ўрнини портлатишга қарор қилинди. Бу ишга киришилганига ҳам бир ойдан ошди. Портлатадиган дорини солишга чуқур қазилди. Бу чуқурга шағал тушиб кетмаслиги учун беш-олти кун қозиқ тайёрланди. Ишнинг бу қадар чўзилиб кетишини билиб қолишгач, янгилик ўйлаб топишди:

— Табло қурилишида ишлаётганлар футбол ишқибозлари экан, улар иш пайтида ишни ташлаб, ўйин томоша қилишар экан, шунинг учун табло қурилишига футбол ўйинини севмайдиган одамлар қўйилсин!

Футболни севмайдиганлар қидириб топилди. Бу шаввозлар автол ва бошқа асбоб-ускуналарни кутавериб роса зерикишди. Шундан кейин улар беихтиёр футбол ўйинини томоша қила бошладилар. Бир эмас, бир неча ўйинни кўриб, мазасига тушуниб қолган футболёқмаслар чунон ишқибозга айланишдики, ҳатто компрессорларни ишлатиб қўйиб, майдондаги жангни кўришга берилиб кетишди.

Куни кеча табло қурилаётган майдонга ваъдабозлар яна йиғилишди: Кузел проект беришга, Азимов қурилишни тезлатишга сўз берди. Иш шу билан тугади.

Кузел ҳузуридамиз.

— Бизга ким тинчлик бермаса, қаттиқ қисталанг қилса, ишини навбатсиз бажарамиз,— дейди Кузел. — Масалан, Чирчиқ шаҳридаги қийин эрувчи металлар заводининг директори Ҳайдаров келиб, дўқ-пўписа қилди, қисталанг қилди, бақирди. Шундан кейин унинг иши юришиб кетди. Бутун кучимизни, керак, нокерак лойиҳаларимизни ўша кишига бериб юбордик. Табло қурилишига келганда аҳвол бошқача: Заказ берган кишилар гинг дейишмайди. Бизга шуниси яхши.

Қурилиш бошқармасидамиз. На инженер, на бошлиқ, на прораб ўзини айбдор ҳисоблайди

— Ҳамма айб «Гипрогор»да,— дейди улар бараварига.

Табло қурилишида ишлаётган кишилар эса гапнинг сирасини айтиб қўя қолишди:

— Компрессорнинг аккумулятори ишламайди. Компрессорни бир амаллаб ишга туширсак, бетон келмай қолади. Бетон етиб келса ёқилғи тамом бўлиб қолади. Бунинг устига, ора-сира футбол ўйини бўлиб ишнинг белига тепади. Қаттиқ ишга берилганимизда дарвозага тўп кириб қийқириқ бошланади. «Торпедо» ўйнаган куни тўртта тешик қазидик, «Крылья Советов» ўйнаган куни тўртта қозиқ тайёрладик.

Бу ёғига ўзингиз бир нарса дерсиз, ҳурматли ишқибоз!

Воси МАҲКАМОВ,
Раҳматилла ИСҲОҚОВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

18 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт. 9.30 — Кичик концерт. 9.50 — «Гўзаллик яратувчи» (тож.). 10.10 — «Оттело» балетидан куйлар. 10.30 — Енгил куйлар. 11.10 — КПСС МК март Пленуми қарорлари амалда. «Қишлоқ меҳнаткашлари учун» (рус.). 11.25 — Гиенко квартети. 12.15— Спорт эшиттириши. 12.30 — Меҳнат қўшиқлари. 13.40 — Эстрада қўшиқлари (рус.). 16.15 — Қўшиқчи шоир Уйғун. 18.10 — Рус куйлари. 18.30 — Концерт 19.20— Қорақалпоқ куйлари. 20.00 — Янги қишлоқ хўжалик машиналари (рус.). 20.10 — Опералардан парчалар. 20.45 — Савол-жавоб кечаси. 22.10 — Ўзбек вальслари. 22.40 — Уйғуннинг ижодий портрети (рус.). 23.20 — Мақом кечаси.

Телевидение

18 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар.** 18.25 — **Сўнгра Марсга томон** (кинофильм). 18.45 — **Трактор йиғув заводидан репортаж** (саноат ходимлари учун). 19.10 — **Реклама ва эълонлар.** 19.20 — **Сергей Долининнинг уч дафтари** (Марказий телестудия постановкаси).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар.** 20.55 — **Концерт** (бадиий ҳаваскорлар ижросида). 21.35 — **Ер, инсон, виждон** (телефильм). **Студентлар учун** («Ёшлик» студияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.40 — **Ишчилар синфининг муносиб авлоди** (катта ёшдаги мактаб ўқувчилари учун). 20.05 — **Тошкент янгиликлари.** 20.15 — **Салом, Волга-Балт!** (телеочерк).

Рус тилида: 20.35 — **Дўстлик визити** (ҳужжатли фильм). 20.55— **Тошкент янгиликлари.** 21.05 — **Шундай инсон келади** (телеочерк). 21.25 — **Борис Годунов** (фильм-опера).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/V да **Хоразм қўшиғи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино)— 19/V да **Ишқинг билан.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 20/V кеч соат 8 да Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** раҳбарлиги ва иштирокида **Хоразм ансамблининг концерти.** Билетлар сотилмоқда.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Еқут кўзли билагузук — «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЁШ ГВАРДИЯ», «МОСКВА», «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (2-залда), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Осмон калити — НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ВОСТОК» (кичик залда). «ДРУЖБА» (1-залда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). СОБИР РАҲИМОВ номли (кеч соат 8 ярим ва 10 да).

Совуқ излар — «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 4, кеч 6, 8 ва 10 да). «ИСКРА» (кеч 8-40 минутдан).

Пташкин қиссаси — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11 ва кундуз 2 да). «ЮЛДУЗ» (кундуз 5, кеч 7 ва 9 да).

Бўрон — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12, 2, 4, кеч 6, 8 ва 9 яримда).

Лимонадли Жо — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Хабер фотоси — НАВОИЙ номли (кеч соат 10 да).

Румянцев иши — «СПУТНИК» (эрталаб соат 10 да).

Ҳужумчи Ивана — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Янгра, барабан! — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 яримда бошланади)

Осмон калити — «ФЕСТИВАЛЬ», НАВОИЙ номли.

Еқут кўзли билагузук — ТЕЛЬМАН номли, «ХИВА».

Ёшим йигирмада (1 ва 2-серия) — КАФАНОВ номли.

Биринчи қор — «САЛЮТ».

Ҳужумчи Ивана — «ВАТАН».

Ганга ва Жамна (1 ва 2-серия) — «1 МАЙ».

Совуқ излар — «УДАРНИК».

Ранс (1 ва 2-серия) — «ПАХТАКОР».

Суратдаги одам — ПУШКИН номли.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА

19 майда

«А» классн бўйича Совет Иттифоқи биринчилиги учун:
«Карпат» (Львов) — «Политотдел» (Тошкент область) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Кеч соат 6 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Тошкентдан стадионгача кундуз соат 3 дан Революция сквери ва Қўйлиқдан махсус автобуслар қатнайди.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

19, 20 майда

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Уйғун** асари

ҚОТИЛ

3 пардали драма.

Режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Т. Хўжаев**, рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Г. А. Визель.**

Асосий ролларда: СССР халқ артистлари **Сора Эшонтўраева, Олим Хўжаев**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Зайнаб Садриева, Маҳсум Юсупов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Ирода Алиева, Ҳамидулла Наримонов**, артист **Рихси Иброҳимова** ва бошқалар.

Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

1965 йил 29 май кундуз соат 12 да, Ўзбекистон ССР фанлар академияси физика-техника ва математика фанлари бўлимининг техника фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Якуб Колас кўчаси, 28-уй, Ўрта Осиё Сув проблемалари ва гидротехника институтининг конференц-зали) қуйидагилар техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

С. Сатторқулов: «Қирғизистоннинг тоғ дарёлари шароитида суюқ ва қаттиқ жинсларни тўғон ёрдамисиз ажратишнинг баъзи масалалари» деган темада.

Н. Х. Суюншкалиев: «Нишаб сатҳларни ҳисоблашга доир» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ЭПИДЕМИОЛОГИЯ, МИКРОБИОЛОГИЯ ВА ИНФЕКЦИОН КАСАЛЛИКЛАР ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларда ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Клиник бўлим мудири, эпидемиология бўлими ичак инфекциялари лабораториясининг мудири, клиник бўлимнинг старший илмий ходими, илмий секретарь (медицина фанлари докторлари, кандидатлари), ташкилий-методик бўлим мудири (медицина фанлари кандидати ёки шу ихтисосдаги ишдан тажрибаси бўлган врач); младший илмий ходимлар: ташкилий-методик бўлимга (2 ўрин), эпидемиология бўлимига (5), микробиология бўлимига (4), клиник бўлимга (3), вирусология бўлимига, электрон микроскопия лабораториясига.

Конкурс муддати — 4/VI гача.

Конкурс низомига мувофиқ ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 12-уй, телефон 4-00-54.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

ФИЗИКА-ТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

қаттиқ жисм физикаси бўйича вакант старший илмий ходимлар вазифасида ишлаш учун (2 ўрин)

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 4/VI гача.

Ариза билан тегишли ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Обсерватория кўчаси, 85-уй.

Шумилов станцияси, 14-уй, 1-квартирада турувчи **Садри Зайниевнинг** Энгельс кўчаси, 32-уйда турувчи Галина Дмитриевна Зайниевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

2-Спутник кўчаси, 25-уйда турувчи **Илья Ядидович Якубовнинг** Озодлик кўчаси, 5-уйда турувчи София Игнатьевна Якубовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Жуковский кўчаси, 117-уйда турувчи **Николай Фёдорович Герасимчукнинг** Малогоспитальная кўчаси, 85-уйда турувчи Вера Георгиевна Герасимчукдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 31226. Пропаганда — 27221. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 31226. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64543 № В. 118. Р. 01950.